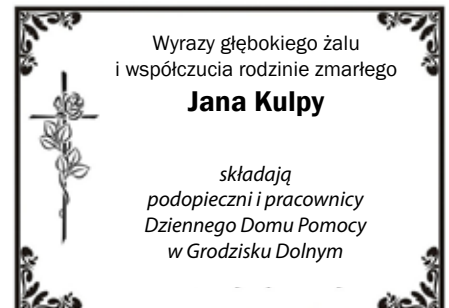




#SzczepimySię z KGW



AKTUALNOŚCI			Korzyści płynące z aktywności fizycznej 17	WYCHOWANIE I EDUKACJA		
#SzczepimySię z KGW 3-4			Jesień nie musi być czasem na depresję 18	Zbiórka makulatury dla Afryki w Zespole Szkół w Grodzisku Dolnym 27		
Szczepienie i odpowiedzialność 5-6			Wyróżnienie dla Dziennego Domu Pomocy 19	Edukacyjny pobyt nauczycieli na Malcie 27-28		
Z życia Rady Gminy 6			Konsultacje społeczne 19	Kolejny protjekt Erasmus+ w Zespole Szkół w Grodzisku Górnym 29		
XXII Dożynki Powiatowe 7			Pamiętaj o obostrzeniach sanitarnych 20	Piknik rodzinny w Wólce Grodziskiej 29		
Inwestycje w skrócie 8-9			Przygotuj swoje auto do sezonu jesiennie - zimowego 20			
Z życia PGK 10			Uroczyste obchody 100 lecia Związku OSP RP 21	KULTURA		
Podsumowanie Programu „Pomocą żywnościową” 11			Trzecie miejsce naszego reprezentanta w Biegu Hrabiego 21	„Skrzypek na dachu” ponownie w Grodzisku 30		
Komunikaty Policji 11			Wspomnienie o Panu Stanisławie Pytlu 22	Wakacje z Ośrodkiem Kultury 31		
„Świeć Przykładem” - noś odblaski! 12			Pan Stanisław Baj zakończył pracę w urzędzie 22	Łączą ich różne pasje 31		
Czad - uchroni siebie i rodzinę 12			Dzień Godności Osoby z Niepełnosprawnością 22	GRODZISKIE HISTORIE		
Wymiana pieca - skorzystaj z dofinansowania 13			Uczestnicy ŚDS na koncercie Golec uOrkiestra 23	Grodziska historia we wsi Rehberg - Pyszówka 32		
Informacje dla użytkowników pieców na pellet 13			Seniorzy w podróży 23	Z kart historii - Wspomnienia Sybiraka 33-34		
Zebrania wiejskie - podsumowanie spotkań 14			Sezon na grzyby 24-25	OGŁOSZENIA		
Plan polowań zbiorowych w sezonie 2021/2022 14			Gminna biblioteka poleca 26			
Ponad 660 wydanych decyzji o zwrot podatku akcyzowego 15						35
Nie pal liści - nie truj siebie i sąsiadów 15						
Opryski zabijają pszczoły! 16						
Coraz więcej dzikich zwierząt na drogach 16						
Komunikat ARiMR 16						
Różowy Październik - miesiąc świadomości raka piersi 17						





#SzczepimySię z KGW

Koła Gospodyń Wiejskich z naszej gminy przez cały miesiąc wrzesień organizowały festyny w ramach Narodowego Programu Szczepień #SzczepimySię z KGW.

Imprezy były wspaniałą okazją zapoznania się z dorobkiem naszych kół, posmakowania niepowtarzalnych potraw i przysmaków przygotowanych przez nasze panie. Imprezom towarzyszyły występy zespołów i grup artystycznych z terenu gminy i nie tylko. Na scenie w wielu miejscach miały okazje również pojawić się i zaprezentować artystycznie nasze dzieci i młodzież.

Cel organizacji tych festynów był inny niż tylko możliwość spotkania się i spędzenia wspólnie czasu. Koła zaangażowały się w aktywną akcję promocji szczepień przeciwko Covid - 19. Podczas festynów można było również zaszczepić się przeciwko koronawirusowi.

Cykl imprez z udziałem KGW rozpoczął się festynem zorganizowanym w Chodaczowie 5 września przez panie z

KGW z Chodaczowa, a zakończył się imprezą zorganizowaną przez KGW w Grodzisku Dolnym w dniu 26 września na placu przy Remizie OSP w Grodzisku Dolnym.

Festyny odbywały się także w Grodzisku Górnym oraz w Opaleniskach w dniu 12 września, w Grodzisku Dolnym „Miasteczko” oraz nad zalewem „Czyste” w dniu 19 września, a także w Wólce Grodziskiej 19 i 25 września. W organizację tych spotkań zaangażowane były niemal wszystkie koła.

Podczas każdej imprezy panie mogły liczyć na pomoc naszych strażaków z gminnych jednostek OSP. Strażacy zabezpieczali nie tylko punkty szczepień znajdujące się na tych festynach, ale również prowadzili akcje pokazowe z użyciem sprzętu ratowniczego: pokazywali uczestnikom jak prawidłowo udzielać pierwszej pomocy poszkodowanej w wypadku osobie, jak zachowywać się w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia. Szczególnym zainteresowaniem u dzieci cieszyły się pokazy sprzętu strażackiego. Każdy chciał założyć hełm strażacki, włączyć światła i syreny oraz zająć miejsce w kabinie pojazdu. Na festynach nie brakowało smacznych potraw takich jak: żurek, kapusta, pierogi, czy grochówka. Była kiełbasa z grilla a na deser pyszne ciasta. Na scenie czas umilały swoim repertuarem takie zespoły jak: „Grodziszczoki”, „Leszczyńska” i „Wiola”.

W ramach prowadzonej akcji zaszczepiło się kilkadziesiąt osób. Tym którzy podjęli taką decyzję bardzo serdecznie dziękujemy, ponieważ jest to ważny krok w kierunku budowania lokalnej odporności przeciwko wirusowi. Jest też wyrazem troski o siebie, swoją rodzinę, najbliższych, znajomych i całą wspólnotę mieszkańców naszej gminy. Tym którzy nie podjęli jeszcze decyzji o zaszczepieniu się, ponawiamy nasze wezwanie aby zdecydowali się na ten krok. Szczepienia są bardzo istotnym elementem walki z pandemią koronawirusa. Powrót do aktywności społecznej, zawodowej i rekreacyjnej, który obecnie jest dość ograniczony, wymaga od nas samych aktywnego działania. Nie możemy powiedzieć, że problem pandemii nas osobiście nie dotyczy. Nie jesteśmy w społeczeństwie samotną wyspą, potrzebujemy pomocy innych ludzi aby żyć, a także inni ludzie potrzebują naszej pomocy. Życie w społeczeństwie polega na tym, że zależymy jedni od drugich, a tym samym jesteśmy również jedni za drugich odpowiedzialni, za ich zdrowie, życie i rodziny.

Wszystkim paniom z KGW z terenu naszej gminy bardzo dziękujemy za zaangażowanie i aktywny udział w promowaniu szczepień. Jak zawsze można na Was liczyć.





Podsumowując akcję #SzczepimySię z KGW czytelnikom naszej gazety pragniemy podać na koniec kilka danych statystycznych dotyczących sytuacji związanej z szczepieniami na terenie naszej gminy.

Na dzień 18 października ogólna liczba mieszkańców w Gminie Grodzisko Dolne w pełni zaszczepionych wynosi 2707 osób, co stanowi 33,9% ogółu mieszkańców. Wynik ten plasuje naszą gminę na 2286 miejscu, wśród wszystkich 2477 gmin w Polsce.

Patrząc na najnowsze dane na temat wyszczepienia w poszczególnych gminach na terenie Polski wyraźnie widać, że województwo podkarpackie jest w najgorszej sytuacji pod względem ilości zaszczepionych obywateli naszego kraju.

Akcje szczepień organizowane przez koła zakończyły się, co nie oznacza, że gmina zawiesiła zapisy na szczepienia. W dalszym ciągu każdego dnia tygodnia można zadzwonić do urzędu gminy i zapisać się na szczepienie. Ciągłe aktywny jest nr tel. pod którym można zapisać się na szczepienie: **(17) 242 82 65**. Nie zwlekaj z tą decyzją. Zadzwoń i umów się na szczepienie.

Redakcja



Szczepienie i odpowiedzialność

Troska o zdrowie bliźniego oznacza pragnienie jego dobra, a dbanie o zdrowie to nakaz moralny.

Jan Paweł II w orędziu na VII Światowy Dzień Chorego zauważył, że „Żadne wołanie, wznoszące się z ludzkich serc, nie jest równie głośne, jak wołanie o zdrowie i ochronę zdrowia”. Chrześcijański głos w tej kwestii jest istotny, gdyż wizja zdrowia polega na trosce godnej człowieka, a samo zdrowie należy do podstawowych jakości ludzkiego życia.

W Karcie Pracowników Służby Zdrowia czytamy, że przez „pojęcie zdrowia rozumie to wszystko, co dotyczy zapobiegania, diagnozy, terapii, rehabilitacji zmierzających do lepszej równowagi i dobra fizycznego, psychicznego i duchowego osoby”. Karta definiuje pojęcie „służby zdrowia” jako to, co „odnosi się do polityki, prawodawstwa, planowania i struktur leczniczych”. Jan Paweł II stwierdził, że zdrowie nie jest tożsame „z brakiem chorób, ale jawi się jako dążenie do pełniejszej harmonii i do zdrowej równowagi na płaszczyźnie fizycznej, psychicznej, duchowej i społecznej. W tej perspektywie człowiek jest wezwany, aby wykorzystując wszelkie dostępne siły, urzeczywistniał własne powołanie i dobro innych”. Oznacza to, że wszystkie owe aspekty zdrowia – aby prowadziły do godziwego w życiu celu – źródło winny posiadać w duchowej rzeczywistości, gdyż „zdrowie jest pozytywnym przymiotem życia, warto o nie zabiegać dla dobra własnego i bliźnich”.

Benedykt XVI zauważył, że głos Jezusa wzywa „każdego z nas do troszczenia się o bliźniego. Także dzisiaj Bóg nas prosi abyśmy byli „stróżami” naszych braci, abyśmy tworzyli relacje nacechowane troskliwością, zabieganiem o dobro drugiego i o jego pełne dobro”.

Ludzie, uczestniczący w społecznej kooperacji na rzecz osobowego dobra chorego, zespalają się wokół określonych dóbr wspólnych. Oznacza to, że zdrowie będąc podstawowym dobrem osoby, wchodzi w zakres dobra wspólnego.

Jan XXIII w encyklice „Pacem in terris” rozwiął wątpliwości, podkreślając, że dzisiaj „dobro wspólne polega przede wszystkim na poszanowaniu praw i obowiązków osoby ludzkiej”. Osoba może rozwijać osobowość jedynie w łączności ze społeczeństwem. Jak nadanie życiu właściwego sensu może dokonywać się tylko w relacjach z innymi, tak troska o zdrowie wymaga wejścia w relacje z lekarzem, personelem medycznym i wolontariuszami. Dobro wspólne nie staje się więc celem dla samego celu, lecz sens jego przejawia się w służbie osoby ludzkiej. Takie rozumienie dobra wspólnego stanowi powinność mo-

ralno-prawną, wyrażającą się w konkretnie niezbywalnych praw i obowiązków. Z tej racji przedmiotem praw człowieka staje się promocja zdrowia, jego ochrona, a co za tym idzie – ochrona życia.

Niewątpliwie człowiek zdrowy narażony jest na utratę zdrowia. Oznacza to, że zdrowie ma charakter relatywny i uzależnione jest od wielu czynników. Jednym z nich jest czas, który wyciska na życiu oznaki czasu – zmniejszoną sprawność, powolną jej utratę i zakłócenia w dziedzinie ludzkiego poznania i funkcjonowania psychiczno-intelektualnego.

Nie może więc dziwić fakt, że świat medyczny zachęca do szczepienia się przeciw Covid-19, gdyż w życiu społecznym nie można okazywać obojętności i dystansu wobec losu bliźnich. Choć całkowite bezpieczeństwo zdrowotne realne jest dopiero na drugim świecie, to jednak nikt nie podważa decyzji matek o szczepieniu małych dzieci przeciw różnym chorobom i nie zachęca, by pozostawić im wolny wybór, czekając do 18. roku życia, gdyż dzieci mogłyby tej decyzji po prostu nie dożyć. W przypadku Covid-19 szczepienie ma pomóc w ochronie zdrowia. Nikt nie jest samotną wyspą. Jakże trudno jest przywrócić wzrok niewidomym, którzy nie chcą dostrzec niebezpieczeństw i tak są przekonani o swojej wolności, że nie cofną się przed zlincowaniem tych bliźnich, którzy sceptycznie oceniają ich wolność w zakresie szczepienia.

A „ileż życiowych energii – jak mówi Jan Paweł II – można by oszczędzić, ile młodych istnień ludzkich zachować przy życiu i dobrym zdrowiu, gdyby każdy człowiek, kierując się odpowiedzialnością moralną, zechciał bardziej dbać o zapobieganie chorobom” i podjął współpracę z lekarzami.

Jan Paweł II podczas trzeciej pielgrzymki do Polski w 1987r. zwrócił uwagę na konieczność zdrowotnej profilaktyki. Rozsądniej jest zapobiegać chorobom i urazom niż je później leczyć, a szczepionki w tym właśnie mają pomóc. Benedykt XVI i papież Franciszek, przyjmując dawki szczepionek, dali przykład odpowiedzialności, wyrażając w ten sposób tischnerowskie stwierdzenie, że pobożność jest piękną sprawą ale rozumu nie zastąpi. Jeżeli więc lekceważy się głos wołania o szczepienia, to powstaje pytanie: czy nieszczepiony, kiedy zachoruje na Covid – 19, nie powinien zapłacić za proces leczenia? Przecież zablokował łóżko szpitalne tym, którzy oczekują leczenia innych groźnych chorób?

Za profilaktyką przemawiają względy ekonomiczne. Taniej wychodzi przeciwdziałanie chorobom niż przywracanie zdrowia i uzależnienia chorego od drogiej technologii medycznej. Brak odpowiedniej liczby osób zaszczepio-



nych może nie tylko prowadzić do mikswania się wirusa i szybszej jego emisji, lecz w nieskończoność prowadzić do obostrzeń, a w efekcie doprowadzić do upadków biznesów wielu pracodawców, którzy zostaną zmuszeni do wyrzucenia pracowników na bruk.

Troska o zdrowie bliźniego oznacza pragnienie jego dobra, a dobrem „jest to, co rodzi, chroni i promuje życie, braterstwo i wspólnotę”. Do potrzeb bliźniego, na które trzeba otworzyć oczy, zalicza się podnoszenie sprawności fizycznych. Nie chodzi więc o hedonistyczną pogoń za sprawnością fizyczną, która jest zwykłym kultem ciała, lecz o troskę warunkującą zdrowie człowieka. Oznacza to, że ciału należy oddać sprawiedliwość. Tymczasem ciągle zbyt mało ludzi uświadamia sobie, że choroba nie rozpoczyna się w momencie wizyty u lekarza, lecz jej źródło często znajduje się w środowisku przebywania i pracy przyszłego pacjenta. Choć człowieka dotknie starość,

choroba i śmierć, to jednak nie należy samego procesu lekkomyślnie przyspieszać. Oddać ciału sprawiedliwość znaczy zachować proporcję między czasem pracy i wypoczynku, między ruchem i brakiem ruchu, między snem i czuwaniem. Każdy człowiek zobowiązany jest do zachowania harmonii między pracą umysłową i pracą fizyczną. Czynny wypoczynek staje się podstawowym nakazem lekarskim. Nakaz ten jest także nakazem sumienia, a sumienie – jak pisał ks. Józef Tischner – jest zmysłem „czytania drogowskazów. Tylko ono wie, na który drogowskaz należy zwrócić uwagę tu i teraz”.

Źródło: Rzeczpospolita

Autorem artykułu jest ks. Robert Nęcek –
Profesor Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II.

Z życia

Rady Gminy



26 sierpnia odbyła się XXXI, a 5 października XXXII sesja Rady Gminy Grodzisko Dolne. Na obu sesjach podjęto szereg ważnych uchwał oraz poruszono wiele interesujących tematów.

Podczas obu posiedzeń podjęto uchwały w sprawach m.in.:

1. przyznania dotacji celowych dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnej w:
 - Zmysłówce: kwota 2500 zł na wkład własny do realizacji zadania publicznego pn. „Zakup aparatu powietrznego”, współfinansowanego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.
 - Wólce Grodziskiej: kwota 2480 zł na wkład własny do realizacji zadania publicznego pn. „Doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Wólka Grodziska celem zwiększenia potencjału technicznego”, współfinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
 - Grodzisku Górnym: kwota 2500 zł na wkład własny do realizacji zadania publicznego pn. „Doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Grodzisko Górne celem zwiększenia potencjału technicznego”, współfinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
 - Grodzisku Dolnym Miasto w kwocie 2500 zł na wkład własny do realizacji zadania publicznego pn.

„Doposażenie Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Grodzisko Dolne Miasto celem zwiększenia potencjału technicznego”, współfinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

2. Przyjęcia nowego regulaminu dostarczania wody i od prowadzenia ścieków na terenie gminy.
3. Rada Gminy odrzuciła wniosek o nałożeniu dodatkowych ograniczeń na terenie gminy poza tymi które zostały nałożone przez Sejmik Województwa w uchwale anty-smogowej obowiązującej na terenie województwa podkarpackiego.

Na obu sesjach poruszono wiele tematów dotyczących bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczo-inwestycyjnej na terenie gminy. Wiele pytań radnych dotyczyło scalenia gruntów, budowy gazociągu w Chodaczowie, a także w zakresie zrealizowanych i planowanych w najbliższym czasie inwestycji drogowych. Swoje wnioski o doraźne interwencje na urządzeniach infrastruktury gminnej kierowali do wójta sołtysi poszczególnych sołectw. Ponadto na sesji październikowej udział w posiedzeniu wzięli przedstawiciele Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego oraz przedstawicielka Powiatowego Lekarza Weterynarii. Omawiano bieżącą sytuację w rolnictwie, a także probowano uzyskać odpowiedzi na najważniejsze problemy dotyczące prowadzenia działalności rolniczej. Wszystkie osoby zainteresowane przebiegiem obrad zapraszamy do obejrzenia relacji z sesji, która znajduje się na stronie internetowej urzędu gminy pod linkiem:

<https://transmisjaobrad.info/channels/104/gmina-grodzisko-dolne>

Biuro Rady



XXII Dożynki Powiatowe

Już po raz 22-gi leżajskie Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia było miejscem pielgrzymowania delegacji wieńcowych ze wszystkich gmin powiatu leżajskiego. Ta rolnicza pielgrzymka przypadająca nie bez powodu na dzień 8 września, czyli Święto Matki Boskiej Siewnej, to hołd składany Leżajskiej Pani za opiekę, łaski i dobre zbiory. Uroczystość dożynek powiatowych połączona była z XXII Pielgrzymką Służby Mundurowych Województwa Podkarpackiego. Wśród uczestników pielgrzymki byli żołnierze, policjanci, strażacy, funkcjonariusze Straży Granicznej, leśnicy i służba więzienna. Z powodu pandemii tego roku nie było kompanii honorowych. Do Leżajska przybyli również parlamentarzyści, przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej z całego województwa, a także po raz pierwszy przyjechała delegacja z Krakowa - Komponent Wojsk Lądowych.

Przed godziną 11-tą sprzed Domu Pielgrzyma w kierunku bazyliki wyruszył barwny korowód 24 delegacji z wieńcami, które po dotarciu na miejsce, ustawione zostały u stóp ołtarza polowego. Kustosz bazyliki zaprezentował kolejno wszystkie wieńce, po czym rozpoczęła się uroczysta msza św. pod przewodnictwem J. E. Ks. Bpa Stanisława Jamrozka. Oprawę muzyczną mszy zapewniła Wojskowa Orkiestra Dęta z Rzeszowa. Gospodarzem tegorocznych Dożynek Powiatowych była gmina Grodzisko Dolne, a starostami - Marta i Krzysztof Dąbkowie z Wólki Grodzkiej. To właśnie oni na rozpoczęcie mszy uroczystie powitali księdza biskupa. W procesji z darami naszą gminę reprezentowali starostowie gminni Monika Moszkowicz i Kazimierz Czupich z Sołectwa Grodzisko Dolne. Ksiądz biskup zaznaczył w homilii, że Bóg powołuje nas w życiu do pełnienia różnych służb, misji i życiowych zadań, a zasiewając wokół siebie dobro będziemy zbierać obfite plony tak jak rolnicy. Podczas mszy nastąpiło również odnowienie aktu zawierzenia służb mundurowych Matce Boskiej Leżajskiej, a Starosta Dożynek odczytał modlitwę rolników.

Na zakończenie padło wiele słów podziękowań ze strony władz wojewódzkich i samorządowych, w tym Wójta naszej gminy pana Jacka Chmury, skierowanych zarówno do rolników, jak i służb mundurowych.

Uroczystość zakończył wymarsz orkiestry i służb mundurowych przy dźwiękach pieśni „Boże coś Polskę”.

Wszystkim uczestnikom dożynek oraz pielgrzymom organizatorzy zapewnili ciepły posiłek na placu przy Domu Pielgrzyma, a Gospodarze Dożynek częstowali szyszkami grodziskimi z certyfikatem produktu tradycyjnego.

OK



**INWESTYCJE W SKRÓCIE****TEREN PRZY RONDZIE W GRODZISKU GÓRNYM ZAGOSPODAROWANY NA NOWO**

Gmina Grodzisko Dolne otrzymała dofinansowanie w wysokości 12 tys. zł. z Budżetu Województwa Podkarpackiego w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025 na realizację projektu pn. „Zagospodarowanie terenu przy rondzie w Grodzisku Górnym poprzez zasadzenie roślinności i zamontowanie urządzeń małej architektury”. W ramach zadania zostanie zamontowane ogrodzenie stacji trafo, pomalowano barierki, odnowiono mur oporowy, wykonano nasadzenia zieleni, zamontowano nowe ławki i ułożono kostkę przy klombach.

Zadanie realizowała firma Garden Store Beata Orłów z Leżajska. Część prac wykonali w ramach wolontariatu mieszkańcy Grodziska Górnego, strażacy z OSP Grodzisko Górne oraz pracownicy PGK Sp. z o.o. w Grodzisku Dolnym.

Wszystkim zaangażowanym w pracę serdecznie dziękujemy.

**GMINA POZYSKAŁA FUNDUSZE NA USUWANIE AZBESTU**

W ramach dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Gmina Grodzisko Dolne otrzymała dofinansowanie w kwocie 6 tys. zł na usuwanie azbestu.

Zadanie polegać będzie na zbiorce, transporcie i unieszkodliwianiu odpadów zawierających azbest, a w niektórych przypadkach także na demontażu. Zbiórka obejmuje azbest z budynków prywatnych, mieszkalnych i gospodarczych, zgłoszonych przez właścicieli tych nieruchomości w Urzędzie Gminy w bieżącym roku.

Kwota dotacji obejmuje środki udostępnione przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 4 235,28 zł oraz środki Wojewódzkiego

Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie 1 764, 71 zł.

W związku z wysokością udzielonego dofinansowania w wyniku realizacji zgłoszonego zadania winien być – w roku 2021 – osiągnięty efekt rzeczowy i ekologiczny, określany jako masa unieszkodliwionych odpadów zawierających azbest, wynoszący co najmniej 17 ton odpadów azbestowych.

Wywozem azbestu zajmują się wyspecjalizowana firma, posiadająca stosowne uprawnienia do demontażu wyrobów zawierających azbest.

**MODERNIZACJA DRÓG POSCALENIOWYCH W GRODZISKU GÓRNYM I WÓLCE GRODZISKIEJ**

Gmina Grodzisko Dolne otrzymała z Urzędu Marszałkowskiego dofinansowanie na modernizację dróg poscaleniowych położonych w obszarze obrębu Grodziska Górnego i Wólki Grodziskiej w kwocie 64 727,03 zł.

Po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym wykonawcą wyżej wymienionego zadania będzie Spółdzielnia Usług Drogowo - Rolniczych z Grodziska Dolnego.

Za przedmiotową kwotę wykonawca wykona około 300 mb dróg w technologii tłuczniowej.



Droga gminna przed modernizacją



POWSTANIE NOWE OŚWIETLENIE PRZY DRODZE POWIATOWEJ WÓLKA GRODZISKA - ZAGRODY

Rozstrzygnięty został przetarg na realizację oświetlenia przy drodze powiatowej nr 1267 R w Wólce Grodziskiej. Wykonawcą zadania została firma EL-JOZ z Giedlarowej. Koszt całej inwestycji wyniesie 28 032,61 zł. Budowa oświetlenia zakończy się jeszcze przed świętami Bożego Narodzenia. Z uwagi na nową infrastrukturę drogową oraz poprawę bezpieczeństwa mieszkańców budowa oświetlenia w tym miejscu jest konieczna. Słupy otrzymają oświetlenie ledowe.



ZAGOSPODAROWANIE TERENU „PARKU PODWORSKIEGO” W GRODZISKU DOLNYM

Gmina przystępuje do realizacji zadania związanego z rewitalizacją terenu za Urzędem Gminy znanym jako „Park Podworski”. Projekt dotyczy zagospodarowania istniejącego zabytkowego parku (wpisanego do Rejestru Zabytków) o powierzchni ok. 6800m² w miejscu historycznego dworu i parku podworskiego. Prace będą obejmować mini niwelację terenu i utwardzenie nawierzchni ścieżek pieszych, montaż stylizowanych elementów małej architektury (ławki, kosze na śmieci, stojaki na rowery), montaż elementów placu zabaw, montaż ogrodzeń placu zabaw oraz ogrodzenia parku, wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, założenie trawników, wykonanie instalacji elektrycznej i montaż oprawy oświetleniowej, wykonanie dojścia do parku.

Projekt dofinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 - 2020.



Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego



BUDOWA GAZOCIĄGU W CHODACZOWIE SPROSTOWANIE DO INFORMACJI DOTYCZĄCEJ PONOSZENIA KOSZTÓW BUDOWY PRZYŁĄCZA

W sierpniowym numerze „Gazety z Grodziska i okolic” w rubryce „Inwestycje w skrócie” została podana błędnie informacja dotycząca zasad ponoszenia kosztów przyłączenia do sieci gazowej. Podano wtedy, że budowa sieci głównej wraz z odnogami do granicy działek nie wiąże się z ponoszeniem kosztów przez właścicieli chcących przyłączyć się do sieci gazowej. Była to informacja błędna i nieprecyzyjna.

SPROSTOWANIE:

Spółka gazowa - inwestor realizuje budowę sieci głównej biegnącej przez miejscowość. Odnoży od sieci głównej do granicy działek spółka definiuje jako przyłącz do sieci gazowej, którym jest odcinek sieci od gazociągu głównego do skrzynki gazowej znajdującej się w granicy działki. Za ten odcinek każdy właściciel nieruchomości będzie musiał ponieść opłatę na rachunek spółki gazowej. Zgodnie z taryfą obowiązującą w spółce gazowej budowa tego odcinka podlega opłacie ryczałtowej wynoszącej 2132, 10 zł. netto za odcinek przyłącza nie dłuższy niż 15 metrów. Za każdy dodatkowy metr przyłącza powyżej 15 metrów właściciel będzie obowiązany dopłacić 76,19 zł. netto. Odcinek łączący budynek mieszkalny lub inny ze skrzynką gazową znajdującą się w granicy działki jest traktowany jako instalacja wewnętrzna. Za wykonanie tego odcinka właściciel działki ponosi koszty we własnym zakresie i są one niezależne od spółki gazowej. W tym celu może taką instalację wykonać korzystając z wybranej przez siebie firmy.



Z życia Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Grodzisku Dolnym

III etap rozbudowy sieci w Laszczynach - informacje

W dniu 1 września 2021r. PGK ogłosiło przetarg na rozbudowę sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w m. Laszczynach w ramach III etapu budowy infrastruktury na tym terenie. W tym etapie przewiduje się wykonanie ok. 720 mb. sieci kanalizacyjnej i 22 mb. sieci wodociągowej. Spółka na realizację zadania otrzymała dofinansowanie z Samorządu Województwa Podkarpackiego ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 7 października. Złożonych zostało 7 ofert i po weryfikacji firma z najniższą kwotowo ofertą została poproszona o uzupełnienie wy-

maganych dokumentów. W przypadku dalszej pozytywnej weryfikacji nastąpi podpisanie umowy, o czym poinformujemy w następnym numerze Gazety Grodzkiej.

M. Ordyczyński



II etap rozbudowy sieci w Laszczynach - raport

Na dzień 22 września br. Wykonawca (firma „Wodo-Gaz” z Przeworska) zgłosił zakończenie robót i w najbliższych tygodniach przeprowadzone zostaną odbiory techniczne zadania. PGK Sp. z o.o. przygotowuje niezbędne dokumenty do podpisania umowy pożyczki z WFOŚiGW w Rzeszowie, z której zostaną opłacone koszty robót. Następnie spółka złoży wniosek do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego o dokonanie zwrotu 63,63 % poniesionych kosztów budowy tego etapu w ramach Funduszu PROW na lata 2014-2020.

Po dokonaniu odbiorów pozostanie tylko złożenie wniosku do Powiatowego Nadzoru Budowlanego w Leżajsku celem uzyskania pozwolenia na użytkowanie wybudowanej sieci przez spółkę. Mieszkańcy Laszczyn zainteresowani podłączeniem do kanalizacji proszeni są o kontakt telefoniczny lub osobisty w siedzibie spółki. Wszelkich in-

formacji dot. rozbudowy kanalizacji w Laszczynach oraz zasad przyłączenia do sieci udziela w imieniu spółki p. Mariusz Dubiel tel. 535 643 388. Od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 – 15.00 aktywny jest również telefon PGK (17) 243 64 66,

M. Ordyczyński



Budowa przyłączy na terenie gminy - informacje

W lipcu i sierpniu br. PGK Sp. z o.o. wykonała 271 metrów sieci kanalizacyjnej na zlecenie Gminy Grodzisko Dolne. Budowa tych odcinków finansowana była bezpośrednio ze środków budżetu gminy, z uwagi na bardzo duże potrzeby mieszkańców związane z rozbudową sieci. Na zlecenie inwestorów prywatnych wybudowano także kilka przyłączy. Przy tej okazji informujemy mieszkańców, że spółka wydaje warunki techniczne budowy przyłącza, udziela wszelkich informacji związanych z jego wykonaniem, a także realizuje roboty związane z budową przyłącza. Mieszkaniec wybierając spółkę do realizacji przyłącza otrzymuje kompleksową ofertę wykonania prac, począwszy od przygotowania dokumentacji po wykonanie w terenie. Zachęcamy do korzystania z usług spółki, w wielu przypadkach obniża to koszty podłączenia do sieci.

Zainteresowane osoby prosimy o kontakt ze spółką pod nr. (17) 243 64 66.

M. Ordyczyński





Podsumowanie Programu „Pomoc żywnościowa” w 2021 roku w gminie

W dniu 6 października Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym zakończył wydawanie żywności z Podkarpackiego Banku Żywności w Rzeszowie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym - Podprogram 2020. Mieszkańcy Gminy Grodzisko Dolne otrzymali paczki żywnościowe w skład których wchodziły: groszek z marchewką - 1632 kg, koncentrat pomidorowy - 595,2 kg, buraczki wiórki - 448 kg, powidło śliwkowe - 744 kg, mus jabłkowy - 460,8 kg, fasolka po bretońsku - 820 kg, makaron jajeczny - 2040 kg, ryż biały - 1020 kg, kasza jęczmienna - 880 kg, płatki owsiane - 320 kg, herbatniki maślane - 144 kg, mleko UHT - 3080 L, ser podpuszczkowy dojrzewający - 800 kg, szynka drobiowa - 1224 kg, szynka wieprzowa - 384 kg, paszтет wieprzowy - 115,2 kg, filet z makreli w oleju - 516,8 kg, cukier biały - 1700 kg, miód nektarowy wielokwiatowy - 245 kg, olej rzepakowy - 2080 L, kawa zbożowa - 340 kg. Łącznie 19 589 kg żywności zostało rozdane 400 osobom/rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, które złożyły stosowne zaświadczenia potwierdzające ich dochody. Wartość żywności wyniosła 98 697,85 zł. Pomoc ta w znacznym stopniu wpłynęła na zmniejszenie kosztów zakupu żywności w rodzinach, które skorzystały z w/w pomocy.

GOPS

KOMUNIKATY POLICJI!



Policja ostrzega mieszkańców gminy, szczególnie osoby starsze przed oszustami działającymi metodą „na wnuczka”, „na policjanta”, „na pracownika banku”, „na wpłatę na BLIKA”.

Zachowajmy szczególną ostrożność podczas rozmowy telefonicznej. Oszuści chcący wyłudzić pieniądze podają się za krewnych, znajomych, policjantów, prokuratora, pracowników banku oraz inne osoby godne zaufania.

Nie reagujmy pochopnie na hasło: syn, wnuczek, siostrzenica potrzebują pomocy. Należy sprawdzić czy jest to prawdziwy krewny, np. poprzez skontaktowanie się z innymi członkami rodziny.

Bądźmy czujni, nie klikajmy w załączone linki w SMS-ach czy innych komunikatorach z prośbą o dopłatę, zapłatę czy uzupełnienie danych do przesyłki. Nie udostępniajmy nikomu poufnego kodu BLIK.

Właścicielu psa - jesteś za niego odpowiedzialny. Odpowiadasz za zachowanie psa gdziekolwiek się znajduje. Jeśli w wyniku niedopilnowania psa dojdzie do zniszczenia rzeczy (np. rozerwanie ubrania, czy inne uszkodzenie mienia, a także zagryzienie innego zwierzęcia) – właściciel, który nie wywiązał się z właściwej opieki nad psem poniesie odpowiedzialność karną uzależnioną od wartości wyrządzonej szkody. Jeżeli w wyniku ataku psa na człowieka, ten poniesie uszczerbek na zdrowiu, trafi do szpitala lub będzie musiał korzystać z terapii psychologicznej związanej z wywołanym strachem lub innym zaburzeniem, właściciel ponosi koszty leczenia i rehabilitacji osoby poszkodowanej. Policja apeluje do właścicieli czworonogów o przestrzeganie ich obowiązków w tym zakresie. Beztroska podczas opieki nad psem może mieć tragiczne skutki zdrowotne, materialne i finansowe.

Takim przykładem jest zdarzenie, do którego doszło pod koniec sierpnia br. w Grodzisku Górnym, kiedy to pies wpadł pod koła skutera. Jadący skuterem mężczyzna z obrażeniami ciała, został przewieziony do szpitala. Policja prowadzi dochodzenie w tej sprawie, a właściciel psa będzie musiał liczyć się z przykrymi konsekwencjami braku nadzoru nad swoim psem.





„Świeć Przykładem” - noś odblaski!

1 października br. Policja rozpoczęła akcję informacyjno – edukacyjną skierowaną do pieszych pn. „Świeć Przykładem”. Celem akcji jest przypomnienie i uświadcianie pieszych, a także kierujących jednoślādami o potrzebie korzystania z elementów odblaskowych oraz bezpiecznym poruszaniu się po drogach.

Jesienią i zimą warunki pogodowe ulegają pogorszeniu, szybko zapadający zmierzch, opady deszczu, śniegu i mgła powodują, że piesi są słabiej widoczni dla innych uczestników ruchu drogowego. Na nieoświetlonej drodze pieszy, który ma na sobie ubranie w ciemnym kolorze jest praktycznie niewidoczny dla kierowcy samochodu. **Pieszy bez odblasku, po zmroku jest widoczny dopiero z odległości 20-30m, a założone elementy odblaskowe wydłużają ten dystans do 130-150m.**

Korzystanie z elementów odblaskowych kilkukrotnie zwiększa widoczność pieszego, przez co prowadzący pojazdem ma więcej czasu na wykonanie manewru wymijania bądź hamowania. Zyskane w ten sposób sekundy mogą uratować zdrowie i życie pieszego. Prawdłowo noszone odblaski powinny być założone w takim miejscu, aby znalazły się w polu działania świateł samochodowych i były zauważalne dla kierujących nadjeżdżających

z obydwu kierunków tj. z przodu i z tyłu.

Przypominamy, że każdy pieszy poruszający się po drodze po zmierzchu poza obszarem zabudowanym jest zobowiązany używać elementów odblaskowych w sposób widoczny dla innych uczestników ruchu.

Przed nami najtrudniejszy okres dla właścicieli rowerów. Zmienne warunki na drodze są zdradliwe i niebezpieczne. Rowerzysto zadbaj o oświetlenie swojego rowera. Wyposaż go w światła z przodu i z tyłu. Nie warto ryzykować, lampki za kilka złotych mogą uratować Ci życie!

Policja



Czad – uchron się i rodzinę

Każdego roku tlenek węgla, popularnie zwany czadem, zbiera śmiertelne żniwo. Ten bezbarwny, bezwonny i silnie trujący gaz, ulatnia się w momencie niesprawnych lub niewłaściwie użytkowanych urządzeń grzewczych, np. zapchany lub nieuszczelny przewód kominowy, słabo wentylowane pomieszczenia, przedwcześnie zamknięte palenisko. Strażacy ostrzegają również przed tzw. cofką. Dym zamiast wydostać się przewodem kominowym na zewnątrz wraca do pomieszczenia. Jest śmiertelnie niebezpieczny i wykryć można go jedynie przy pomocy czujnika. Czad dociera do organizmu przez układ oddechowy, a następnie przenika do krwiobiegu powodując trwałe szkody w organizmie. Główne objawy zatrucia to m. in. bóle głowy, ogólne zmęczenie, duszności, trudności w oddychaniu, szybki, nieregularny oddech, senność, zaburzenia równowagi i nudności. Charakterystycznym objawem ostrego zatrucia czadem jest czerwone zabarwienie skóry. Gdy czad występuje w dużym stężeniu prowadzi do utraty przytomności, a jeżeli pomoc nie nadejdzie stosunkowo szybko do śmierci.

Jeżeli objawy opisane wyżej zaczynają się nasilać, należy osobę poszkodowaną doprowadzić w bezpieczne miejsce, najlepiej na zewnątrz, ponieważ kluczowy jest dopływ świeżego powietrza. Należy wezwać pogotowie i

straż pożarną. Jeżeli osoba zatruta czadem straciła przytomność musimy udzielić jej pierwszej pomocy.

Ważne! Pamiętaj, osobie poszkodowanej nie podawaj płynów, ani żadnych leków.

Aby uchronić się przed zaccadzeniem i innymi zagrożeniami:

- zainstaluj w domu czujnik czadu, dymu i gazu
- nie zasłaniaj kratki wentylacyjnych,
- systematycznie sprawdzaj ciąg powietrza poprzez np. przykładanie kartki do otworu bądź kratki wentylacyjnej (jeśli nic nie zakłóca wentylacji papier powinien przywrzeć),
- często wietrz pomieszczenia,
- używaj sprzętów, które posiadają odpowiednie atesty,
- kontroluj stan techniczny urządzeń grzewczych, instalacji wentylacyjnej i przewodów kominowych.





Wymiana pieca - skorzystaj z dofinansowania

W ramach realizowanych programów związanych z wymianą starych i pozaklasowych piecy służących do ogrzewania domów każdy właściciel może ubiegać się o dofinansowanie do zakupu nowego źródła ogrzewania. Nie zwlekajmy z tymi decyzjami. Na terenie woj. podkarpackiego obowiązuje uchwała antyśmogowa, której postanowienia wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku. Od tego dnia na terenie całego województwa zakazane będzie ogrzewanie domu za pomocą kotła na węgiel lub inne paliwo starszego niż 10 lat lub kotła posiadającego klasę spalania niższą niż 5.

Przed nami sezon grzewczy, jest to ostatni moment na rozważenie wymiany źródła ogrzewania swojego domu. W tym celu właściciele mogą skorzystać z dofinansowania jakie oferuje państwo w ramach programów wymiany źródeł ciepła. Pierwszym z nich jest Program „Czyste Powietrze”, który skierowany jest do osób fizycznych, właścicieli lub współwłaścicieli domów jednorodzinnych. W ramach programu można uzyskać dofinansowanie na wymianę, zakup i montaż pieca do ogrzewania domu. Wysokość dofinansowania zależy od dochodów wnioskodawcy. Dotacje może otrzymać przedsiębiorstwo, którego koszt wynosi min. 3 tys. zł. Ważne: tylko do końca tego

roku można rozliczyć w ramach tego programu zakup kotła węglowego. Po nowym roku będzie to już niemożliwe. Pamiętajmy w tym miejscu również o ciągle obowiązującej uldze termomodernizacyjnej. Ulgę można łączyć, np. z dotacją z programu „Czyste Powietrze”. W ramach tej ulgi możemy rozliczać wydatki poniesione na szerokopojętą termomodernizację własnego domu, czyli wydatki poniesione na wymianę pieca, stolarki okiennej, ocieplenia domu. W ramach ulgi odliczyć możemy koszty poniesione na te inwestycje do wysokości 53 tys. zł.

Więcej informacji na temat wsparcia w zakresie wymiany starego pieca do ogrzewania domu uzyskać mogą Państwo dzwoniąc do urzędu gminy pod nr tel. (17) 242 8265 wew. 231.

Wszystkim właścicielom domów jednorodzinnych przypominamy o obowiązku składania Deklaracji dotyczących źródeł ciepła. Ten obowiązek ma każdy właściciel od 1 lipca br. Wzory deklaracji oraz dodatkowe informacje znajdują się na stronie internetowej urzędu gminy. Formularze można pobrać również w Biurze Podawczym Urzędu Gminy.

Informacje dla użytkowników pieców na pellet dofinansowanych ze środków unijnych

W związku z rozpoczynającym się sezonem grzewczym firma Semper Power Sp. z o.o przypomina użytkownikom instalacji, aby przed ponownym rozpaleniem kotła na pellet zastosowali się do wytycznych zawartych w instrukcji obsługi, przede wszystkim do stosowania właściwego rodzaju paliwa: pelletu o określonej klasie. Przypominamy również o konieczności regularnego czyszczenia wymiennika kotła oraz palnika z osadu, a także sprawnej wentylacji nawiewno - wywiewnej.

Nadmieniamy, iż na użytkownikach instalacji, które w trakcie odbioru zostały warunkowo dopuszczone do użytku, ciąży obowiązek, aby w wyznaczonym terminie dostosować kotłownię do wymogów wynikających z przepisów budowlanych, jak również wytycznych producenta:

- automatyka kotła sterująca pracą urządzenia powinna być podłączona do sprawnej instalacji elektrycznej, wykonanej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Podłączenie kotła do instalacji poprzez przedłużacze, instalacje tymczasowe jest zagrożeniem bez-

pieczeństwa oraz powoduje uszkodzenie i niszczenie urządzenia, dlatego jest powodem do pozbawienia prawa do naprawy gwarancyjnej,

- kotłownia, w której umiejscowiony jest kocioł na paliwo stałe powinna odpowiadać wymaganiom norm PN-87/B-024411 i posiadać wentylację grawitacyjną. Pomieszczenie powinno posiadać dwa otwory wentylacyjne: kanał nawiewny oraz kanał wyciągowy.

W przypadku potwierdzenia, w trakcie ewentualnej wizyty serwisowej, wymienionych nieprawidłowości wizyta serwisowa traktowana będzie jako wezwanie niezasadne, a za naprawę i/lub przyjazd serwisanta zostanie wystawiona faktura obciążająca.

Na stronie internetowej urzędu gminy: www.grodziskodolne.pl dostępny jest plik do pobrania, który zawiera instrukcje obsługi kotła oraz zestawienie awarii niepodlegających gwarancji.

Firma Semper Power Sp.z o.o.



Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego



**Zebrania wiejskie - podumowanie spotkań**

W dniach od 23 do 29 września na terenie poszczególnych sołectw naszej gminy odbyły się zebrania wiejskie. Przedmiotem zebrań było przede wszystkim podjęcie decyzji w sprawie podziału funduszu sołeckiego na rok 2022. W przeważającej części wnioski dotyczyły przeznaczenia środków na przebudowy i remonty dróg gminnych. Były też wnioski dotyczące budowy placu zabaw, chodnika i oświetlenia ulicznego. Środki pochodzące z funduszu sołeckiego są bardzo ważnym składnikiem inwestycji gminnych realizowanych na terenie poszczególnych sołectw. Decyzje w sprawie ich podziału ukierunkowują również inne działania gminy i wyznaczają kierunki rozwoju na danym obszarze. W tym numerze przedstawiamy państwu wysokości środków przypadających na dane sołectwo pochodzących z funduszu sołeckiego, pomijając informację o ich przeznaczeniu przez dane sołectwo, która zostanie podana w następnym numerze, po zatwierdzeniu przez Radę Gminy.

Nazwa sołectwa:	Liczba mieszkańców	Wysokość środków na inwestycje
Chodaczów	563	37 746,83 zł
Laszczyny	434	31 364,99 zł
Zmysłówka	567	37 944,72 zł
Podlesie	344	27 060,97 zł
Opaleniska	264	22 954,82 zł
Wólka Grodziska	745	46 750,66 zł
Grodzisko Nowe	781	48 531,64 zł
Grodzisko Dolne	1684	49 471,60 zł
Grodzisko	813	49 471,60 zł
Grodzisko Górne	1883	49 471,60 zł

Plan polowań zbiorowych w sezonie 2021/2022 organizowanych przez koło Łowieckie „Kuropatwa” w Żołąni

Data	Godz. rozpoczęcia	Godz. zakończenia	Teren polowań (miejsowość)
23.10.2021r.	8:00	17:30	Zmysłówka, Opaleńska, Laszczyny
14.11.2021r.	9:00	16:00	Zmysłówka
28.11.2021r.	9:00	15:00	Grodzisko Dolne, Opaleniska, Laszczyny, Zmysłówka
19.12.2021r.	9:00	15:00	Zmysłówka
24.12.2021r.	7:00	15:00	Zmysłówka
9.01.2022r.	9:00	15:00	Grodzisko Dolne, Opaleniska, Laszczyny, Zmysłówka
15.01.2022r.	8:00	15:00	Zmysłówka, Opaleniska, Laszczyny

Plan polowań zbiorowych w sezonie 2021/2022 organizowanych przez koło Łowieckie „Wydra” w Dębnie

Data	Godz. rozpoczęcia	Godz. zakończenia	Teren polowań (miejsowość)
06.11.2021r.	8:00	15:00	Grodzisko Górne
14.11.2021r.	8:00	15:00	Zmysłówka las, Wólka Grodziska
21.11.2021r.	8:00	15:00	Laszczyny, Grodzisko Dolne, Chodaczów
04.12.2021r.	8:00	15:00	Wólka Grodziska
12.12.2021r.	8:00	15:00	Grodzisko Nowe, Grodzisko Dolne, Chodaczów
19.12.2021r.	8:00	15:00	Grodzisko Górne
15.01.2022r.	8:00	15:00	Grodzisko Dolne, Podlesie, Rezerwat Zmysłówka
22.01.2022r.	8:00	15:00	Laszczyny, Grodzisko Dolne, Chodaczów



Ponad 660 wydanych decyzji o zwrot podatku akcyzowego w 2021 roku

Zakończył się proces składania wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej w roku 2021. Łącznie zostało wydanych 669 decyzji i jest to o 20 decyzji mniej niż w roku ubiegłym. Łączna średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych była zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego wyniosła 68 szt.

	Liczba wydanych decyzji	Powierzchnia użytków rolnych	Łączna kwota wypłaty podatku akcyzowego
I półrocze	370	823,01 ha	132 027,42 zł
II półrocze	299	1923,58 ha	117 056,60 zł
Ogółem	669	2746,59 ha	249 084,02 zł

Nie pal liści - nie truj siebie i sąsiadów

Palenie liści i gałęzi na działkach jest praktyką powszechnie stosowaną. Podczas prac związanych ze sprzątaniem działek, grabieniem liści wielu z nas odpady roślinne po prostu pali. Niestety, nie każdy zdaje sobie jednak sprawę z tego, że takie działanie jest niedozwolone i grozi za to mandat.

Zakaz spalania liści i gałęzi na działkach i w ogrodach obowiązuje nas na mocy Ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2021 roku. Również Kodeks Cywilny zabrania palenia liści i gałęzi na własnej działce, a co więcej na osobę, która zanieczyszcza dymem sąsiednie posesje pozwala nałożyć mandat w wysokości do 500 zł.

Co w takim razie robić z liśćmi, których nie można spalić?

Suche liście, gałęzie krzewów, skoszoną trawę, kwiaty czy chwasty można wykorzystać jako kompost lub oddać w comiesięcznej zbiórce odpadów komunalnych do zakładu zajmującego się odbiorem tych odpadów. Suche liście mogą stanowić również doskonały materiał do okrywania wrażliwych krzewów i bylin na zimę. Osoby, które nie posiadają własnego kompostownika mogą kompostować liście w foliowych workach. Aby tak zrobić, należy napelnić liśćmi czarne worki, związać je i wykonać w nich otwory, aby do środka

docierał tlen. Można także zakupić specjalne worki do kompostowania. Zmiana liści w kompost jest działaniem długotrwałym, dlatego przed zawiązaniem worków można dodać preparaty, które przyspieszą ten proces. Dzięki temu gotowy kompost można uzyskać już po 3 miesiącach.

Pamiętajmy, że palenie ognisk, dzięki którym pozbywamy się liści, gałęzi czy innych odpadów z działek jest bardzo uciążliwe i niebezpieczne dla innych mieszkańców.

Dym ze spalonych liści zawiera wiele szkodliwych substancji zarówno dla naszego zdrowia jak i środowiska.

Palone liście są szczególnie niebezpieczne dla alergików, astmatyków, ludzi strasznych i dzieci. W trakcie spalania substancji organicznych (traw, krzewów, gałęzi itp) dochodzi do powstawania trującego tlenku węgla, dwutlenku węgla i bardzo szkodliwych tlenków azotu, które podrażniają i uszkadzają nasze płuca. Sezon jesienny to apogeum palenia liści i zamiast cieszyć się piękną, słoneczną aurą często spotykamy się z przymusem wdychania szkodliwego dla naszego zdrowia dymu. **Nie zatruwajmy siebie i swoich sąsiadów.**

Redakcja

Informacja

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Leżajsku informuje, że od 1 listopada 2021 r. wchodzi w życie dodatkowe wymagania bioasekuracji dla gospodarstw zamierzających umieszczać na rynku świnie i produkty pochodzące od świń. Nowe zasady dotyczą:

- ogrodzeń wokół co najmniej budynków, gdzie przebywają świnie, przechowywana jest pasza i ściółka,
- posiadania tzw „Planu bezpieczeństwa biologicznego”.

W przypadku nie spełnienia ww. wymogów Powiatowy Lekarz Weterynarii nie będzie wystawiał pozwoleń na przemieszczenia świń do rzeźni oraz poza obszary objęte ograniczeniami.

Powyższe dodatkowe wymagania nie dotyczą gospodarstw utrzymujących świnie na własny użytek z przeznaczeniem do uboju gospodarczego. Więcej informacji na stronie Urzędu Gminy www.grodziskodolne.pl



Opryski zabijają pszczoły!

Mamy jesień, na polach trawą intensywne prace rolne, w wielu miejscach widzimy rolników z siewnikami, pługami i opryskiwaczami.

Rolniku, sadowniku, ogrodniku pamiętaj, że przestrzeganie podstawowych zasad stosowania środków ochrony roślin jest niezwykle ważne i pozwoli uniknąć masowego zatrucia pszczół. Pożyteczne owady, które zapylają rośliny przynoszą rolnikom i sadownikom większe i lepszej jakości plony. Ponad 80 procent roślin uprawnych, sadowniczych i ogrodniczych zapylanych jest przez owady. Do tzw. zapylaczy należą nie tylko pszczoły miodne, ale również muraki, trzmiele bąki a nawet osy.

Uśmiercenie pszczół to nie tylko problem pszczelarzy, ale nas wszystkich.

Pamiętaj:

- wykonuj opryski środkami ochrony roślin późnym wieczorem lub nocą,,
- przestrzegaj informacji zawartych na etykietach

środków ochrony roślin,

- stosuj środki o niskiej szkodliwości dla owadów zapylających,
- nie zwiększaj stężeń dawek – stosuj środki ochrony roślin według zaleceń producenta,
- wytrucie pszczół grozi utratą dopłat bezpośrednich.

Redakcja



Coraz więcej dzikich zwierząt na drogach

Rozpoczęła się jesień, na polach robi się pusto, a dzikie zwierzęta rozpoczynają wędrówki z miejsc w których dotychczas żerowały w miejsca, w których będą spędzać zimę. Na polach widzimy sarny, jelenie, zające, lisy, dziki, kuropatwy i bażanty. Migrują między polami i przecinają drogi po których jeździmy. W ostatnim czasie kilkakrotnie można było zauważyć ślady po potrąceniu sarny, jelenia lub dzika. Pamiętajmy, że w zderzeniu z dziką zwierzyzną, nawet zającem możemy poważnie uszkodzić samochód oraz sami doznać obrażeń ciała. Uderzenie w zwierze na drodze jest uderzeniem niczym w kamień. W przeważającej większości posiadamy jedynie ubezpieczenie OC pojazdu, które nie gwarantuje nam uzyskania odszkodowania z tytułu takiego zdarzenia. Możemy próbować zwracać się do koła łowieckiego o wypłatę odszkodowania, jednak często takie wnioski nie są uwzględniane. Pozostaje nam w tej sytuacji jedynie apelować o rozwagę do wszystkich kierowców podczas jazdy w jesienne wieczory. Pogoda nie sprzyja bezpiecznej jeździe. Zwracamy zatem większą uwagę nie tylko na drogę którą jedziemy ale również na pobocza, zarówno z jednej

jak i z drugiej strony, rowy przydrożne, sady oraz drzewa owocowe rosnące w pobliżu pasa drogowego, przemy buraczane i pozostałości po tych przymach, pola z kukurydzą, ugory i rosnące na nich samosiejki, a także podczas jazdy w lesie. Dostosowujemy prędkość pojazdu do panujących warunków drogowych. Po zmroku zmniejsz prędkość pojazdu na drodze nawet jeśli masz prawo jechać szybciej z dozwoloną prędkością.

Redakcja



Komunikat ARiMR Płatności bezpośrednie i dopłaty obszarowe - terminy wypłaty zaliczek

Zaliczki będą wypłacane od 18 października br.

Maksymalna wysokość zaliczki na poczet płatności bezpośrednich wyniesie 70% wsparcia należnego rolnikowi z tytułu wszystkich rodzajów płatności bezpośrednich. Płatności zaliczkowe będą wypłacane do powierzchni gruntów/liczby zwierząt/ilości zgłoszonych do płatności i zweryfikowanych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (po kontrolach administracyjnych i kontrolach na miejscu).

Maksymalna wysokość zaliczki na poczet płatności PROW wyniesie 85% .

Wypłata zaliczek potrwa do końca listopada, natomiast od 1 grudnia br. rozpocznie się realizacja pozostałych kwot płatności.



Różowy Październik - miesiąc świadomości raka piersi

Październik od wielu lat uznawany jest na całym świecie za miesiąc walki z rakiem piersi. Rak piersi to najczęstsza choroba nowotworowa wśród kobiet. Największe ryzyko zachorowań dotyczy kobiet między 50 a 69 rokiem życia, dlatego Panie w tej grupie wiekowej powinny wykonywać mammografię co najmniej co dwa lata. Badanie to finansowane jest przez Narodowy Fundusz Zdrowia i trwa zaledwie kilka minut. Kobiety, które ze względu na wiek nie uczestniczą w programie profilaktycznym, mogą wykonać bezpłatnie badanie piersi na podstawie skierowania od lekarza specjalisty.

Gmina Grodzisko Dolne każdego roku daje możliwość każdej mieszkance wykonania profilaktycznych badań w tym zakresie. W tym celu podaje w lokalnej prasie oraz na stronach internetowych informacje o terminie badań i zasadach zapisywania się na nie. W tym roku panie mogły dwukrotnie skorzystać z tej okazji. Statystyki pokazują, że zainteresowanie profilaktyką rozpoznawania raka piersi jest duże i dlatego gmina będzie kontynuowała organizację badań w roku następnym.

Warto zapisać się na badania i z nich skorzystać. Ważnym elementem profilaktyki jest samobadanie piersi. Od dwudziestego roku życia każda kobieta powinna regularnie badać piersi. **Pomocą może tu być darmowa aplikacja „BIUSTOapka” do samobadania piersi, którą może pobrać każda kobieta posiadająca telefon z androidem lub smartfon z platformy „Sklep Play”.** Znajduje się tutaj wiele ważnych informacji dotyczących porofilaktyki badania piersi, a także porady i instrukcje jak prawidłowo

przeprowadzić samobadanie piersi. W aplikacji można również ustawić sobie kalendarz cyklicznych samobadań, o których będzie przypominać.

Rak piersi jest podstępny i niewidoczny. W początkowym stadium zwykle nie daje żadnych objawów.

Niedawno swoją historią z przebiegiem choroby związanym z rakiem piersi podzieliła się znana dziennikarka i prezenterka pogody Dorota Gardias. Pierwsze objawy nowotworu jakie się u niej pojawiły to plamienie z piersi i uczucie ciągnięcia. Po wielu badaniach okazało się, że nowotwór jest niezłoslwy, ale trzeba go usunąć bo takie zmiany mogą się „uzłośliwić”. Nie każda kobieta w zeknieniu z rakiem ma jednak takie szczęście, ponieważ w wielu przypadkach rak wykrywany jest już w stadium zaawansowanym.

Inne niepokojące oznaki to: zmiana kształtu brodawki sutkowej, tzw. inwersja, czyli zaciągnięcie brodawki do środka piersi, zaczerwienienie skóry piersi, ból piersi lub w okolicy piersi np. w dole pachowym. W przypadku wystąpienia choć jednego z tych objawów należy niezwłocznie udać się do lekarza.

Jesteśmy odpowiedzialni za swoje zdrowie i w dużej mierze mamy realny wpływ na zmniejszenie ryzyka zachorowania na raka. Nowotwory, które rozwijają się w wyniku dziedzicznych predyspozycji stanowią jedynie 5 % wszystkich przypadków. Większość zachorowań wynika z nieprawidłowego odżywiania, nałogów czy braku aktywności fizycznej. Pamiętaj! Rak wcześniej wykryty jest uleczalny.

Redakcja

Korzyści płynące z aktywności fizycznej

Ruch i aktywność fizyczna to podstawa zdrowego trybu życia, fundament, który wpływa na nasze zdrowie i samopoczucie. Pomaga w profilaktyce chorób nowotworowych oraz zapobiega pojawianiu się wielu chorób związanych z nadwagą i otyłością.

Wysiłek fizyczny powoduje, że mamy więcej siły, jesteśmy bardziej wytrzymalsi i odporni na zmęczenie. Aby czuć się lepiej wcale nie trzeba wyczynowo uprawiać sportu, wystarczy umiarkowana, ale regularna aktywność np. spacer, marsz. Podejmując aktywność fizyczną w naszym codziennym życiu, obniżamy ryzyko zachorowania na: raka jelita grubego, raka piersi, raka płuc, zmniejszamy ryzyko demencji, choroby Alzheimera, a także pozwalamy rozładować nagromadzony stres. Endorfiny uwalniane podczas ćwiczeń poprawiają samopoczucie, zwiększają poczucie własnej wartości i zapobiegają depresji. Ruch, sport, aktywny wypoczynek sprzyja nawiązywaniu kontaktów z innymi ludźmi, pozwala wspólnie i bardzo przyjemnie spędzić

czas z rodziną czy przyjaciółmi.

Według zaleceń Światowej Organizacji Zdrowia niezbędna dawka aktywności fizycznej to:

- dla dzieci i młodzieży szkolnej – to godzina intensywnej lub umiarkowanej aktywności codziennie,
- dla osoby dorosłej – to 30 minut umiarkowanej aktywności fizycznej przez 5 dni w tygodniu, dostosowanej do możliwości i stanu zdrowia.

Uczmy, pokazujmy i inspirujmy siebie nawzajem.

Źródło: Nowiny





Jesień nie musi być czasem na depresję

Depresja to zespół zaburzeń nastroju (zaburzenia afektywne) i aktywności trwające przed długi czas, którego niezwykle obciążający charakter prowadzi do upośledzenia funkcjonowania chorego w codziennym życiu. W klasyfikacji chorób Światowej Organizacji Zdrowia zajmuje czwarte miejsce wśród najistotniejszych problemów zdrowotnych współczesnych ludzi. Jest jedną z podstawowych przyczyn samobójstw wśród dzieci i młodzieży. Depresją dotkniętych jest rocznie ponad 300 mln osób.

Jest chorobą ciała i ducha, a osoba chora wymaga wielowymiarowego leczenia. Wyróżnia się dwie grupy czynników przyczyniających się do rozwoju choroby:

1. uwarunkowania genetyczne.
2. czynniki zewnętrzne spowodowane wpływem niekorzystnych wydarzeń o tle psychospołecznym osoby.

Pomimo istnienia wielu rodzajów depresji, prowadzi ona do: wyłączenia ze społeczeństwa, zerwania kontaktu z otoczeniem, zaniedbania na tle psychofizycznym, społecznym i zawodowym, a w skrajnej postaci do samobójstwa. Szczególnie niebezpieczna jest dla dzieci i młodzieży. Czas w którym się znajdujemy nie pomaga w walce z depresją, dlatego tak ważna jest wzajemna obserwacja siebie w rodzinie, pośród najbliższych i reagowanie na niepokojące sygnały.

Zdiagnozowanie depresji u dzieci i młodzieży jest dużym wyzwaniem dla lekarzy. Obecnie termin ten jest używany nagminnie, często określamy nim okresowe przygnębienie, zwykły smutek spowodowany jakąś błahą sytuacją. Jest to temat niezwykle ważny i delikatny ale trzeba o nim głośno mówić ponieważ depresja jest chorobą poważną i nie należy jej ignorować, szczególnie u dzieci i młodzieży. Biorąc pod uwagę dużą wrażliwość tych młodych ludzi, szybkie i liczne przemiany psychiczne, emocjonalne i fizyczne, które w nich zachodzą nie możemy myśleć, że depresja ich nie dotknie.

Pierwszym sygnałem jaki my rodzice jesteśmy w stanie zauważyć jest gorsze samopoczucie i obniżony nastrój dziecka, który utrzymuje się przez dłuższy czas. Dochodzi do tego irytacja i złość, a rozdrażnienie pojawia się bez konkretnego powodu. Kolejnym, niepokojącym objawem są częste bóle głowy lub brzucha, których przyczyn nie da się wyjaśnić u lekarza. Depresja u dzieci wywołuje apatię, ograniczenie lub całkowitą rezygnację z zainteresowań i pasji, które do tej pory były ważne i sprawiały frajdę.

W momencie kiedy zauważymy, że z naszym dzieckiem dzieje się coś niedobrego, najważniejsze jest odpowiednie podjęcie. Nie możemy naciskać i na siłę próbować mu pomóc. Oczywiście trzeba rozmawiać z dzieckiem o jego sa-

mopoczuciu, emocjach ale rozmowa powinna być delikatna, dziecko musi czuć, że zostało wysłuchane i zrozumiane.

Kiedy wyżej opisane działania nie pomagają nie bójmy się zwrócić o pomoc do specjalisty. Jego wczesna interwencja może zapobiec rodzinnej tragedii.

Poniżej przedstawiamy numery telefonów, pod którymi Ty lub Twój najbliższy możecie znaleźć pomoc:

Psycholog szkolny w Zespole Szkół w Grodzisku Górnym
(17) 243 6023

Pedagog szkolny w Zespole Szkół w Grodzisku Dolnym
690 083 229 oraz (17) 243 60 01

Poradnia Psychologiczno-Psychoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży „Dobry start” w Leżajsku ul. Żeromskiego
609 556 224 oraz (17) 785 12 40

Poradnia psychologiczno-pedagogiczna w Leżajsku, ul. M. Curie Skłodowskiej 8
693 660 799 oraz (17) 242 07 99

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku, ul. M. Curie Skłodowskiej 8
17-2428258
Telefon Zaufania: 17-2401300

Bezpłatny Telefon Zaufania dla dzieci i młodzieży
116 111

Bezpłatny Telefon Zaufania dla osób dorosłych w kryzysie emocjonalnym
tel. 116 123

Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka
800 121 212

Telefon Zaufania dla osób w stanie depresji
(22) 594 9100

Bezpłatny Telefon Zaufania dla rodziców zaniepokojonych bezpieczeństwem swoich dzieci oraz ich kondycją psychiczną
800 100 100

Bezpłatny Telefon Zaufania dla osób dotkniętych skutkami COVID-19
800 220 280



Wyróżnienie dla Dziennego Domu Pomocy w Grodzisku Dolnym

1 października podczas uroczystej gali, która odbyła się w Ośrodku Garncarskim w Medyni Głogowskiej przedstawiono laureatów II edycji konkursu „Podkarpackie. Mistrzowskie zmiany”. Konkurs promuje najlepsze projekty dofinansowane z programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 - 2020.

Spośród 65 wytypowanych przez ekspertów projektów Kapituła Konkursu wybrała 25 najlepszych - po 5 w każdej kategorii.

W kategorii „Przyjazny Region” wyróżnienie otrzymał Dzienny Dom Pomocy dla Osób Starszych wraz z nową siedzibą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym. Projekt Dziennego Domu Pomocy znalazł się w gronie 5 najlepszych projektów w tej kategorii. Dyplom odebrał wójt gminy p. Jacek Chmura.

Redakcja



Konsultacje społeczne projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego

Wójt Gminy Grodzisko Dolne

zaprasza wszystkich mieszkańców gminy do udziału w konsultacjach społecznych projektu Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 roku, w skład którego wchodzi Gmina Grodzisko Dolne.

Celem konsultacji jest zebranie opinii na temat planowanych kierunków współpracy ponadlokalnej i rozwoju gminy, określonych w projekcie dokumentu przedstawionego do konsultacji oraz zapewnienie możliwości udziału lokalnych interesariuszy w procesie przygotowania tego dokumentu.

Konsultacje przeprowadzane są w terminie od dnia 22 października do dnia 26 listopada w formie pisemnej.

Projekt strategii wraz z dokumentami towarzyszącymi znajduje się na stronie internetowej gminy: www.grodziskodolne.pl oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Grodzisko Dolne.

Opinie do projektu strategii należy składać za pośrednictwem formularza dostępnego do pobrania na stronie internetowej gminy: www.grodziskodolne.pl lub w Punkcie Obsługi Interesanta Urzędu Gminy Grodzisko Dolne w przewidzianym terminie:

- drogą mailową na adres: urząd@grodziskodolne.pl
- osobiście w Urzędzie Gminy Grodzisko Dolne,
- pocztą na adres: Urząd Gminy Grodzisko Dolne, 37-306 Grodzisko Dolne 125a.

Po zakończeniu konsultacji sporządzone zostanie sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji. Wyniki konsultacji społecznych umieszczone zostaną na stronie internetowej www.grodziskodolne.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Grodzisko Dolne.

Ważne! W związku z konsultacjami społecznymi Strategii Rozwoju Ponadlokalnego jest zorganizowane również jednorazowe otwarte spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców wszystkich gmin wchodzących w skład Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego **w dniu 22 listopada o godzinie 11:00** w Powiatowej Sali Koncertowej przy Zespole Szkół Licealnych w Leżajsku ul. M.C. Skłodowskiej 6. Zapraszamy.

Pamiętaj o obostrzeniach sanitarnych związanych z Covid-19



Czwarta fala koronawirusa rozpędza się. Coraz więcej osób trafia do szpitali z powodu ciężkiego przebiegu Covid-19. Okres wakacyjny uspił naszą czujność pod kątem stosowania zasad sanitarnych, to powoduje że obecnie zapominamy o podstawowych zasadach dotyczących zachowania się w miejscach publicznych: w kościele, w urzędzie, w sklepie, w autobusie, w szkołach i innych miejscach publicznych, w których przebywają obcy ludzie. To powoduje, że mamy obecnie najwyższe od kilku miesięcy wskaźniki zakażeń koronawirusem.

Apelujemy o powrót do zasad: 1) przed wejściem do miejsca w których przebywają inni ludzie dezynfekujemy ręce, 2) zakładamy bezwzględnie maseczkę ochronną oraz 3) starajmy się zachowywać dystans od innych osób co najmniej 1,5m. Nie zapominajmy również o wietrzeniu pomieszczeń. Miejsca, w których nie stosuje się podstawowych zasad sanitarnych w trosce o własne bezpieczeństwo i zdrowie zgłaszajmy do Urzędu Gminy.

Przygotuj swoje auto do sezonu jesiennie - zimowego

- Akumulator - dokonajmy pomiaru naładowania akumulatora. Zbyt niski poziom naładowania może wskazywać na problemy z alternatorem lub wiązać się z koniecznością wymiany akumulatora na nowy.
- Płyn eksploatacyjny - sprawdź poziom płynu chłodniczego. Jeżeli jego zakres znajduje się bliżej minimum, dolej. Zwróć uwagę na jakość płynu do spryskiwaczy. Jeżeli masz zalany płyn letni koniecznie wypsikaj go z instalacji spryskującej i uzupełnij zbiornik płynem zimowym.
- Uszczelki w drzwiach - posmaruj sztyftem lub sprayem uszczelki okalające drzwi pojazdu i klapę bagażnika. Zabieg ten sprawi, że dostająca się do uszczelek woda nie spowoduje ich przymarzania do metalowych elementów drzwi.
- Hamulce - sprawdź poziom zużycia tarcz i klocków hamulcowych. Sprawdź prawidłowość działania linek hamulca ręcznego. Jeżeli przewody są stare i skorodowane hamulec ręczny będzie się zacinał, a w ziemię może spowodować ich zerwanie.
- Światła - w warsztacie samochodowym warto je skalibrować przed sezonem. Jeżdżąc latem po wybojach, krawężnikach i innych przeszkodach ustawienia świateł często się rozregulowują. Przyjrzyjmy się kloszom lamp i w przypadku ich zmatowienia, zabrudzenia lub zanieczyszczenia wyczyścimy je.
- Opony - rzeczą oczywistą jest wymiana opon z letnich na zimowe już w sezonie jesiennym. Deszcze, pluchy, lokalne oszronienia jezdni, liście na drodze, śnieg i lód diametralnie pogarszają skuteczność letniej opony.

- Wymieniając opony na zimowe sprawdzmy najpierw ich stan. Zaczniemy od bieżnika, którego głębokość nie powinna być mniejsza niż 5-6 mm. Drugą ważną kwestią jest sprawdzenie daty produkcji opony. Przyjmuje się, że opon zimowych nie powinno się zakładać do samochodów starszych niż 6 - letnie. Opona starsza nie spełnia swoich właściwości na drodze i może wprowadzać błędne przeświadczenie o tym, że jesteśmy bezpieczni poruszając się samochodem z takimi oponami. Nie zapominajmy również o okresowym sprawdzaniu koła zapasowego. Często o nim zapominamy, traktując je jako nieistotny element wyposażenia pojazdu. Niejednokrotnie wielu użytkowników aut spotkało się na drodze z przykrą sytuacją kiedy to wymieniając przebitą oponę sięgali po koło zapasowe i okazywało się, że z opony uleciało powietrze i koło nie nadaje się do założenia w celu kontynuacji jazdy.
- Wycieraczki - sprawdź pióra wycieraczek włączając je i używając spryskiwacza. Jeżeli wycieraczka pozostawia smugi lub ślady koniecznie ją wymień.
- Niezbędne akcesoria - pamiętaj o tym aby w samochodzie znalazły się: skrobaczka do szyb, odmrażacz do szyb i zamków w drzwiach. Dobrym pomysłem jest wzięcie ze sobą kabli rozruchowych i linki holowniczej.
- Zaparowane szyby - zmień dywaniki z materiałowych na gumowe, częściej wietrz auto i czyść kanały odpływowe wody pod osłoną podszybia, sprawdź szczelność uszczelki w drzwiach i poprawność działania klimatyzacji i ogrzewania.

Redakcja



Uroczyste obchody 100-lecia Związku OSP RP „W JEDNOŚCI SIŁA”

W sobotę 4 września 2021 roku strażacy z Ochotniczej Straży Pożarnej Grodzisko Dolne wzięli udział w uroczystych obchodach 100 lecia powstania Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Warszawie. Na Placu Zamkowym 144 delegacji z całej Polski powitał Prezes Waldemar Pawlak.

Uroczystości rozpoczęła o godz. 11:00 Msza Święta w intencji strażaków w Archikatedrze Warszawskiej pod przewodnictwem biskupa pomocniczego archidiecezji warszawskiej ks. bp Michała Janocha i kapelanów straży pożarnej. Punktualnie o godzinie 12:30 na Placu Zamkowym rozpoczął się uroczysty apel w hołdzie pokoleniom strażaków służących ludziom i Ojczyźnie. Podczas apelu wszystkie delegacje otrzymały pamiątkowy medal okolicznościowy, przygotowany specjalnie na tę okazję.

Naszą gminę reprezentował poczet sztandarowy w składzie Andrzej Moszkowicz, Adam Danak, Tomasz Baj, Andrzej Baj, Stanisław Grzywina i Prezes Gminy Janusz Płatek.

A. Baj



Trzecie miejsce naszego reprezentanta w Biegu Hrabiego

26 sierpnia 2021 roku w Łąncucie odbył się Bieg Hrabiego na czterech dystansach: Bieg Hrabiego 50 km, Galop Hrabiny +30 km (ogólny dystans wyniósł 36 km), Harce Hrabianki 20 km, Mały Panicz 12 km.

Gminę Grodzisko Dolne reprezentował mieszkaniec Laszczyn p. Grzegorz Nykiel, który brał udział w Galopie Hrabiny i zajął 3 miejsce.

„Bieg był bardzo trudny ze względu na złe warunki atmosferyczne. Ulewny deszcz powodował błoto na trasie i trzeba było szczególnie uważać, aby nie nabawić się kontuzji. Trasa biegła z Handzlówki do Łąncuta i wiodła głównie lasami i polami. Trasa została świetnie oznaczona, a cały bieg zorganizowany na wysokim poziomie. Zająłem 3 miejsce z czasem 2:57:27 z czego jestem bardzo dumny. Bardzo dziękuję mojej żonie Ani, która zawsze mnie wspiera i dopinguje w tym, co robię oraz p. Mieczysławo-

wi Jałocha, który pomógł mi w przygotowaniach”.

Grzegorz Nykiel

Serdecznie gratulujemy p. Grzegorzowi i życzymy dalszych sukcesów.





Wspomnienie o Panu Stanisławie Pytlu

Na początku września otrzymaliśmy bardzo smutną wiadomość o śmierci Pana Stanisława Pytla, wieloletniego pracownika Urzędu Gminy na stanowisku Sekretarza Gminy. Od lutego 1975 roku jego życie związane było z pracą w Urzędzie Gminy w Grodzisku Dolnym, gdzie stanowisko Sekretarza piastował przez 31 lat do roku 2006, w którym przeszedł na zasłużoną emeryturę. Pana Stanisława zapamiętamy jako człowieka niezwykle skromnego i oddanego swojej pracy. Każdy mógł liczyć na jego dobre słowo, radę i wszelką pomoc.



Rodzinie Pana Stanisława wyrazi głębokiego żalu i współczucia składają

*Wójt, Rada Gminy i pracownicy
Urzędu Gminy
w Grodzisku Dolnym*

Pan Stanisław Baj zakończył pracę w urzędzie

W dniu 27 września br. na zasłużoną emeryturę przeszedł Pan Stanisław Baj, długoletni pracownik Urzędu Gminy Grodzisko Dolne. Pan Stanisław pracę w urzędzie rozpoczął 1 stycznia 1996 roku i na rzecz społeczności lokalnej pracował w tym miejscu 25 lat. Przez wiele lat zajmował się sprawami związanymi z szeroko pojętą profilaktyką uzależnień. Prowadził Punkt Konsultacyjny dla osób z uzależnieniami. Wieloletni członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W tej pracy pomógł wielu osobom. Znany, lubiany i ceniony w środowisku. Poza tym odpowiadał również za sprawne i prawidłowe przeprowadzanie wyborów, był osobą odpowiedzialną za rozwijanie współpracy ze stowarzyszeniami i organizacjami działającymi na terenie gminy, a także za kontakty z Urzędem Pracy.

Panu Staszewi dziękujemy za pracę. Życzymy dużo zdrowia i wszelkiej pomyślności na nowym etapie życia.



Dzień Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną

W dniu 15 września nad Zalewem „Czyste” odbył się piknik z okazji Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną oraz Dzień Pieczonego Ziemniaka. Wydarzeniu temu towarzyszyła dobra zabawa. Były gorące kiełbaski, pieczony ziemniak oraz projekcja filmu konkursowego obrazującego rekonstrukcję Solidarności z lat 80-tych przygotowanego przez ŚDS Laszczyny. Strażacy z OSP Laszczyny serwowali pyszną grochówkę, a strażacy z OSP Grodzisko Górne pływali razem z podopiecznymi OREW-u oraz ŚDS-u na motorowce po zalewie. Uczestnicy mogli też podziwiać oraz nakarmić Al-paki, a także porobić zdjęcia przy wspaniałych motocyklach.

Piknik został zorganizowany przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych w Laszczynach.

Święto to powstało, aby pokazać solidarność z osobami z zaburzeniami intelektualnymi, a także uświadamiać społeczeństwo o potrzebach tych osób oraz problemach, z jakimi przychodzi im się zmierzyć we współczesnym świecie.

Obchody Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną corocznie przypadają na 5 maja, a zapo-

czątkowane zostały we Francji na początku lat 90 XX wieku. Celem obchodów jest sprzeciw wobec dyskryminacji osób niepełnosprawnych w pracy, urzędzie oraz w życiu codziennym. Jest to również dzień manifestowania tolerancji i równouprawnienia.

ŚDS





Uczestnicy ŚDS na koncercie Golec uOrkiestra

Integracja międzypokoleniowa to świetna forma terapii mająca bardzo dobry wpływ na uczestników. Przykładem takiej akcji był wyjazd na koncert zespołu Golec uOrkiestra, który odbył się 9 września w Centrum bankietowo-hotelowym „Perła” w Leżajsku zorganizowany przez Stowarzyszenie „Dobry Dom” z okazji 20-lecia działalności. Na scenie tego wieczoru królowała dobra muzyka oraz wspaniała atmosfera wspólnej zabawy, przyjaźni i uśmiechu. Było bardzo kameralnie, oraz skocznie. Uczestnicy mieli okazję wysłuchać starych, jak i nowych piosenek z repertuaru Golec uOrkiestra, potańczyć w rytm muzyki, zrobić pamiątkowe zdjęcia z artystami oraz dostać autograf.

Takie wydarzenia stanowią również bardzo pozytywny element terapeutyczny. Osoby niepełnosprawne lepiej integrują się z otoczeniem poprzez muzykę, taniec i śpiew.

ŚDS



Seniorzy w podróży

W ramach projektu Aktywny Senior II podopieczni z Dziennego Domu Pomocy w Grodzisku Dolnym mają możliwość wyjazdów na różne wycieczki i spotkania integracyjne. Pierwszą z takich aktywności był wyjazd 30 sierpnia do Sandomierza. Seniorzy mieli okazję odbyć rejs statkiem po Wiśle i zwiedzić Katedrę Narodzenia NPM. Podczas warsztatów prowadzonych przez przewodnika zobaczyli prezentację multimedialną pt.: „Dookoła świata z Janem Pawłem II” która przybliżyła im ciekawe historie z pielgrzymek jakie odbył „nasz” papież. Po prezentacji seniorzy zwiedzili Muzeum Figur Woskowych Ojca Ma-



teusza, głównego bohatera jednego z seriali, którego są wiernymi fanami.

Druga wycieczka odbyła się 8 września do Wadowic. Wybór miejsca w tym wypadku nie był trudny, ponieważ poddyktowany sercem i sentymentem do Jana Pawła II zaszczerpionym podczas wizyty w Sandomierzu. Podopieczni zwiedzili ważne miejsca związane z życiem Karola Wojtyły. Wśród atrakcji znalazły się: Bazylika Ofiarowania Najświętszej Maryi Panny, Muzeum Dom Rodzinny Ojca Świętego Jana Pawła II oraz legendarna restauracja, do której Karol po egzaminach maturalnych z przyjaciółmi zachodził na kremówki. Mimo znajomości historii życia tego wielkiego Polaka wielu z nich jakby na nowo odkrywała jego życie i posługę.

Największe przeżycia towarzyszyły seniorom podczas wizyty w muzeum. Rzeczy codziennego użytku małego Karola były na wyciągnięcie ręki. W muzeum można było zobaczyć także sutanny Jana Pawła II, autentyczny pistolet Ali Agcy, sprzęt narciarski, trampki, eksponaty związane z jego śmiercią i pogrzebem oraz wiele innych cennych pamiątek.

Podczas każdej takiej wycieczki nasi seniorzy integrują się i wspierają. Każda wycieczka jest inna i każdy przeżywa ją na swój sposób, a chęć podróżowania i poznawania miejsc, których nasi podopieczni nie zdążyli wcześniej odwiedzić, budzi pragnienie kolejnych wyjazdów.

O kolejnych wydarzeniach z życia Dziennego Domu Pomocy w Grodzisku Dolnym oraz przygodach naszych podopiecznych będziemy informować na łamach gazety.

GOPS



Sezon na grzyby

Latem, a nawet wiosną, kiedy pogoda dopisze pojawiają się pierwsze grzyby, ale dopiero jesienią obserwujemy ich prawdziwy wysyp. Wrzesień, październik i listopad to prawdziwy raj dla grzybiarzy.

W Polsce możemy spotkać około 1400 gatunków grzybów jadalnych i 200-250 gatunków trujących. Przeciętny grzybiarz potrafi rozpoznać około 15 gatunków rodzimych grzybów. Skąd zatem możemy wiedzieć, jakie grzyby zbierać? Najlepszym źródłem wiedzy na ten temat są doświadczeni grzybiarze i atlasy grzybów. Taki przewodnik dostępny jest na stronie www.gov.pl **grzyby jadalne i podobne grzyby niejadalne**.

Zbierając grzyby pamiętajmy, aby zbierać tylko te, które znamy i aby jak najszybciej je przetworzyć. Najbezpieczniejsze do jedzenia są grzyby świeże. W lodówce możemy przechowywać je maksymalnie 24 godziny i tylko w postaci surowej. Potrawy ze świeżych grzybów też nie należy przechowywać dłużej niż jeden dzień, ponieważ szybko się psują i powstają w nich toksyczne substancje. Pamiętaj. Grzybami jadalnymi też możesz się zatruć! Nie przechowuj ich w foliowych reklamówkach i wiaderkach. Z powodu braku powietrza zawarte w nich białko ścina się i ulega rozkładowi. Grzyby jadalne stają się wówczas trujące i mogą powodować poważne zatrucie pokarmowe.

Wybierając się do lasu na grzyby pamiętaj:

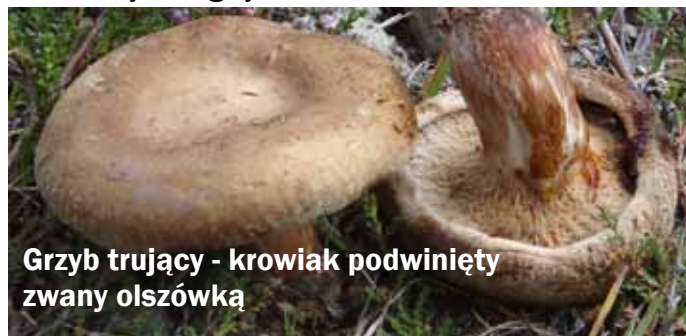
- Zbieraj tylko te grzyby, które znasz.
- Nie zbieraj grzybów, które wydają Ci się jadalne, ale nie masz pewności, co do ich gatunku.
- **Zawsze staraj się wyciągać grzyby z podłoża w całości, najlepiej przez wykręcenie.**
- Zbieraj grzyby rurkowe (spód kapelusza ma gąbczastą strukturę), a nie blaszkowe, ponieważ w grupie grzybów rurkowych nie ma grzybów śmiertelnie trujących i jest dużo mniejsze ryzyko zatrucia.
- Zbieraj tylko wyrosnięte i dobrze wykształcone grzyby. Młode owocniki często trudno przypisać do właściwego gatunku.
- Nie zbieraj starych grzybów - mogą być toksyczne.
- Grzyby zbieraj do koszyka lub łubianki, nigdy do foliowej torby.
- Nie wierz ludowym mądrościom na temat trujących grzybów. Twierdzenia, że grzyby podgryzione przez ślimaka nie są trujące, czy że od trującego grzyba ciemnieje cebula lub srebrna łyżeczka to bzdury!
- Nie zbieraj grzybów przy drogach i wysypiskach śmieci. Grzyby w tych miejscach akumulują toksyny i metale ciężkie.
- Nie niszczyć trujących grzybów, są częścią ekosystemu.

Lasy Państwowe ostrzegają przed muchomorem zielonawym zwanym sromotnikowym, który rokrocznie zbiera śmiertelne żniwo. Mimo, że jest dość charakterystyczny to wciąż zdarzają się przypadki pomyłek. Wystarczy jedynie kawałek owocnika (30g mięszu grzyba uważa się za śmiertelne). Najczęściej muchomor zielonawy mylone są z gąskami zielonkami, gołąbkami zielonawym, pieczarką i kanią.

Muchomor sromotnikowy (z grupy zielonawych) a kania różnice:

- u muchomora skórka na kapeluszu jest gładka, a u kani jest pokryta przyrośniętymi, odstającymi i welnistymi łuseczkami,
- pierścień pod kapeluszem kani jest welniasty i można go przesówać po trzonie, a u muchomora jest strzępiasty i nie można go przesówać.

Kolejnym przykładem grzyba, którego należy omijać jest krowiak podwinięty zwany również olszówką. Do lat 80 - tych grzyb ten był uznawany za jadalny, a obecnie uważa się go za gatunek trujący. Po jego spożyciu dochodzi do silnych zatruć wywołanych substancjami chemicznymi zawartymi w grzybie.



Grzyb trujący - krowiak podwinięty zwany olszówką

Do podstawowych objawów zatrucia grzybami należą nudności, wymioty i bóle brzucha. Dodatkowo mogą pojawić się bóle głowy, obfite pocenie się, uczucie gorąca, spadek ciśnienia. Toksyny grzybów atakują również układ nerwowy wywołując zaburzenia neurologiczne i halucynacje. **Jeżeli zauważysz u siebie jakiegokolwiek niepokojące objawy po zjedzeniu grzybów natychmiast zgłoś się do lekarza! Może liczyć się każda minuta.**

Z zatruciem grzybami sami sobie nie poradzimy. W przypadku muchomora sromotnikowego możemy odebrać sobie jakiegokolwiek szansę przeżycia. Zatrucie tym grzybem jest śmiertelnie niebezpieczne, a w procesie działania toksyny następuje chwilowa poprawa samopoczucia, która może uspić naszą czujność. Po tej poprawie następuje pogorszenie, które przeważnie kończy się śmiercią.

Redakcja



GRZYBOWE POMYŁKI - przykłady

Grzyby trujące i niejadalne

Muchomor sromotnikowy



Muchomor plamisty



Lisówka pomarańczowa



Borowik szatański



Pieczarka żółtawa



Mleczaj wełnianka



Maślanka wiązkowa



Gryczak żółciowy



Grzyby jadalne

Gąska zielonka,



Czubajka kania



Pieprznik jadalny



Borowik szlachetny



Pieczarka polna



Mleczaj rydz



Opieńka miodowa



Podgrzybek brunatny





Na długie jesienne wieczory Gminna Biblioteka poleca

Przed nami okres, w którym dni stają się coraz krótsze, a długie wieczory wypełniamy często siedzeniem przed telewizorem. Aby urozmaicić nieco Państwu ten czas Gminna Biblioteka Publiczna w Grodzisku Dolnym zaprasza do siebie i proponuje dobrą książkę. To niezawodny sposób na jesienną aurę i minusowe temperatury za oknem.

Książka rozwija wyobraźnię, poprawia nastrój, a także integruje rodzinę poprzez np. wspólne czytanie bajek swoim dzieciom. W tym numerze i kolejnych będziemy proponować kilka wybranych pozycji, którymi warto się zainteresować w tym czasie. Zapraszamy wszystkich starych i nowych czytelników do naszych placówek. Pracownicy pomogą wybrać interesującą książkę, doradzą co warto przeczytać, a także udzielą informacji o nowościach w naszych zbiorach. Zapraszamy w godzinach:

- GBP w Grodzisku Górnym: pon.-pt. 9.00-18.00 oraz sob. (w roku szkolnym) 9.00-13.00
- Filia w Grodzisku Nowym: pon.- pt. 15.00-20.00
- Filia w Zmysłówce (budynek szkoły): wt.-śr 11.00-18.00 oraz w czw. 11.00-17.00



Rafał Witek, „Pierwszaki z kosmosu”, Wydawnictwo BIS 2020

Pola właśnie rozpoczyna naukę w pierwszej klasie. A razem z nią w szkole zjawiają się przybysze z kosmosu - Titi i Toto. Tym wesołym stworkom trudniej niż innym dzieciom przyswoić sobie szkolne

reguły i zwyczaje. Niekiedy wpadają w tarapaty, ale zawsze jest z nimi wesoło. Doskonała lektura dla każdego pierwszoklasisty.

Opowiadania ułożone są zgodnie z cyklem pór roku i tokiem roku szkolnego – od jesieni do lata. Ich tematyka nawiązuje do zagadnień poruszanych w trakcie zajęć szkolnych. Dlatego „Pierwszaki z kosmosu” mogą być wykorzystywane na przez nauczycieli jako źródło dodatkowych tekstów pomagających pogłębić wybrane zagadnienia, a także przez rodziców szukających lektury spójnej z treściami, które pierwszaki „przerabiają” w szkole.



Karolina Górka, „Hulajnoga Zuzi. Taniec”, Wydawnictwo SBM 2021

Hulajnoga Zuzia. Taniec to krótka książka dla dzieci o wesołej, ciekawej świata hulajnodze.

Tym razem Zuzia wybiera się do szkoły tańca, aby poznać różne style taneczne i kroki.

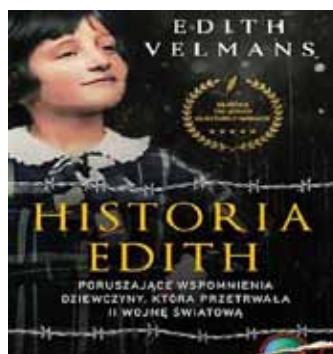


Weronika Wierchowska, „Nie spadłam z nieba”, Wydawnictwo Pruszyński i S-ka 2021

Ucieczka do małego miasteczka przed wielkomiejskim zgiełkiem, a przede wszystkim byłym mężem, wydawała się Izcie świetnym pomysłem. Szczególnie, że odziedziczyła dom po zmarłej babci, który postanowiła zamienić w przychodnię stomatologiczną. Młoda, energiczna dentystka na spokojnej prowincji powinna so-

bie świetnie poradzić z ułożeniem życia na nowo. Tyle, że prowincjonalne miasteczka wcale nie są takie ospałe, jak się wydaje mieszkańcom. W pustym domu niespodziewanie pojawia się ekscentryczny dziadek Izy, który zaginał przed kilkunastu laty i został uznany za zmarłego.

Ktoś kradnie jej fotel dentystryczny i aparaturę medyczną. Wszyscy próbują się jej pozbyć i wygnać z powrotem do Warszawy. Ale Iza jest uparta i zdeterminowana, w dodatku na skutek dziwnego zbiegu okoliczności wstępuje do lokalnej amatorskiej trupy teatralnej, w której znajduje nowych przyjaciół. Z ich pomocą postanawia zmierzyć się z małomiasteczkową ośmiornicą i odmienić nie tylko swoje życie, ale całą społeczność.



Edith Velmans, „Historia Edith. Poruszające wspomnienia dziewczyny, która przetrwała II wojnę światową”, Wydawnictwo Replika 2021

Gdy w 1939 roku Hitler zaatakował Holandię, Edith van Hessen była uczennicą znanego holenderskiego gimnazjum. Była także Żydówką. W tym samym miesiącu, w którym zaczęła ukrywać się Anne Frank, Edith wysłano do odważnej

protestanckiej rodziny, gdzie zamieszkała pod przybranym nazwiskiem i przeżyła, udając nie-Żydówkę. Jedną trzecią ukrywających się holenderskich Żydów Niemcy odkryli i zamordowali; w ten sposób zginęła większość członków rodziny Edith.

Jej pamiętnik powstał w oparciu o zapiski z dzienników, które prowadziła jako nastolatka w okupowanej Holandii, listów z okresu wojny i wspomnień dorosłej ocalałej. Historia Edith, w której autorka relacjonuje wydarzenia z czasów wojny i opowiada o tym, co wtedy czuła, jest afirmacją życia, miłości i wyjątkowej odwagi.

Zbiórka makulatury dla Afryki w Zespole Szkół w Grodzisku Dolnym

„Człowiek jest wielki nie przez to co posiada, lecz przez to kim jest; nie przez to co ma, lecz przez to czym dzieli się z innymi”

Kierując się słowami Jana Pawła II, naszego Patrona, wspólnota szkolna rozpoczęła kolejną zbiórkę makulatury, której celem jest finansowe wsparcie misji w Afryce. Akcja ta prowadzona jest w różnych miejscach w Polsce od 2012 r., kiedy to Katolickie Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich na łamach tygodnika „Niedziela” wystosowało apel do wiernych o zbiórkę makulatury na misje. Z naszego terenu wyzwania tego podjął się pan Ryszard Łuczyk, który założył grupę charytatywną, działającą przy Sanktuarium Bożego Grobu w Przeworsku. Koordynuje zbiórkę makulatury, ze sprzedaży której dochód przekazuje polskim misjonarzom pracującym na Czarnym Lądzie. Pieniądze te przeznaczone są na budowę studni, tam, gdzie odległość do najbliższego ujęcia wody pitnej jest spora, często wynosi kilka kilometrów.

Przez kilka lat działalności grupa charytatywna do współpracy w wielkim dziele włączyła wiele szkół, parafii i organizacji – ludzi, którzy są wrażliwi na potrzeby innych i spieszą im z pomocą.

Obecnie, ze środków pozyskanych ze zbiórki makulatury na Podkarpaciu budowana jest już 30-ta studnia w Afryce, w Zambii. Inwestycją tą kierują Misjonarki ze Zgro-

madzenia Sióstr Służebniczek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej ze Starej Wsi. Będzie ona zaopatrywać w wodę spragnioną ludność, a także zostanie doprowadzona do szkoły i szpitala.

Zbiórka makulatury ma również wydźwięk ekologiczny. Pamiętajmy, że do wyprodukowania 1 tony papieru trzeba ściąć 17 dorodnych drzew, ale można je ocalić, zbierając ok 1,1 tony makulatury.

Zatem – po raz kolejny zachęcamy całą społeczność szkolną, mieszkańców wsi i całej gminy aby aktywnie włączyć się w akcję, przynosząc zużyty papier, książki, gazety, tekturę do kontenera, stojącego na placu szkolnym od strony rzeki. Otwórzmy nasze serca, dostrzeźmy potrzeby innych, podzielmy się tym, co posiadamy!

Za wszelkie przejawy dobrej woli serdecznie dziękujemy.

Agnieszka Kulpa



Edukacyjny pobyt na Malcie nauczycieli z Zespołu Szkół w Grodzisku Dolnym



Erasmus+

Nauczyciele Zespołu Szkół im. Jana Pawła II w Grodzisku Dolnym dbają o rozwój wielu kompetencji, które mają wpływ na działania podejmowane w szkole, a przede wszystkim na lepsze funkcjonowanie dzieci. Tym razem siedmioro pedagogów realizujących projekt „W stronę dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych” w ramach programu Erasmus + ukończyło międzynarodowy kurs językowo-metodyczny „SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS (SEN) AND INCLUSIVE EDUCATION (A COMBINATION OF LANGUAGE IMPROVEMENT AND SEN METHODOLOGY) AT INTERMEDIATE” w szkole Gateway School of English na Malcie i otrzymało certyfikaty. Był to czas bogaty w różne doświadczenia i wpływający na podniesienie kompetencji językowo-metodycznych, motywację i profesjonalizm.

Dwa tygodnie sierpnia spędzone w szkole to czas bogaty w różnorodne doświadczenia. Udało się podnieść kompetencje zawodowe w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych i rozwinąć kompetencje językowe. Nowa wiedza to nowe pomysły na organizację pracy w szkole. Nauczyciele poznali różne podejścia do edukacji dzieci o specjalnych potrzebach eduka-

cyjnych. Dzieci takie kształcą się w miarę możliwości, w szkołach ogólnodostępnych. Tylko ok. 1% uczniów w Europie uczęszcza do szkół specjalnych, pozostali są objęci edukacją włączającą. Osoby zajmujące się tą tematyką naciskają na zapewnienie konkretnej pomocy w nauce oraz udogodnień, które są niezbędne, aby dziecko mogło wykorzystać możliwości, jakie stwarza kształcenie w szkole ogólnodostępnej. Warto wspomnieć o systemie funkcjonującym w innych krajach, który można wykorzystać. Na pewno ważna jest diagnoza. To często od nauczycieli zależy, czy w odpowiednim czasie dziecko otrzyma pomoc. Ta diagnoza podzielona jest na etapy:

- I określenie specjalnych potrzeb edukacyjnych ucznia,
- II podjęcie współpracy ze szkolnym koordynatorem ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych,
- III zwrócenie się o pomoc do specjalistów spoza szkoły i wydanie decyzji o potrzebie przeprowadzenia diagnozy,
- IV uzyskanie orzeczenia o występowaniu specjalnych potrzeb edukacyjnych.

Należy zwrócić uwagę na powołanego w szkole koordynatora ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych. Jego praca skupia się tylko i wyłącznie na obszarze szkolnictwa specjalnego. Do jego obowiązków należy opracowanie strategii umożliwiającej osiągnięcie coraz wyższych wyników przez uczniów z dysfunkcjami, usprawnienie i sca-

lenie wszystkich działań prowadzonych na rzecz tych uczniów. W tym celu koordynator ściśle współpracuje z dyrektorem szkoły, nauczycielami i asystentami. W szkole funkcjonuje specjalny program komputerowy, co ułatwia koordynatorowi na bieżąco monitorowanie i analizowanie postępów oraz analizowanie bieżących potrzeb uczniów. Co zaskakuje? Okazuje się, że w europejskich systemach edukacyjnych w każdym oddziale klasowym uczy jeden nauczyciel prowadzący, wspierany przez różnych asystentów: asystenta nauczyciela, nauczyciela dzieci ze specjalnymi potrzebami i koordynatora ds. dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W jednej klasie może być nawet kilku asystentów. Co robi taki asystent? Obserwuje klasę i reaguje, kiedy uczeń bądź grupa uczniów potrzebują wsparcia. Jeżeli wymaga tego sytuacja, może wyjść z uczniem, aby indywidualnie wyjaśnić dane zagadnienie. Oczywiście w szkole jest specjalny kącik, czyli miejsce wydzielone na pracę z uczniami o specjalnych potrzebach. Asystent może też współtworzyć jakiś element lekcji z nauczycielem oraz współuczestniczyć w przygotowaniu potrzebnych na zajęcia pomocy. Nauczyciel i asystenci na lekcji mają możliwość indywidualizować pracę. W większym stopniu metody i formy pracy dostosowują do danego zespołu.

Podczas zajęć jest czas na pracę z całą klasą, z uczniami słabszymi, indywidualną pracę z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, ale i z uczniami zdolnymi.

Na co warto zwrócić uwagę, analizując rozwiązania systemowe szkolnictwa specjalnego na Malcie? Bardzo dobrym rozwiązaniem jest przekształcenie szkół specjalnych w centra pomocy.

Są to placówki oświatowe kształcące dzieci, młodzież i dorosłych o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Świadczą również usługi edukacyjne dla uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, którzy realizują obowiązek szkolny w szkołach ogólnodostępnych. Pełnią również funkcję Centrów Pomocowych dla rodziców i opiekunów dzieci niepełnosprawnych, nauczycieli szkół ogólnodostępnych oraz nauczycieli wspomagających. Z naszego punktu widzenia najważniejszym faktem jest udostępnienie specjalistycznej opieki uczniom w szkołach masowych w postaci dochodzących surdopedagogów i tyflopédagogów, nauczycieli wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, nauczycieli wspomagających pracę dziecka w klasie integracyjnej, pomocy psychologicznej oraz socjalnej, specjalistów zajmujących się autyzmem, logopedów, dostępu do tłumaczy języka migowego. Wszyscy uczniowie z indywidualnymi potrzebami edukacyjnymi uczęszczający do szkół masowych mają dostęp do świadczeń w Pomocowym Centrum, a nauczyciele szkół otrzymują pomoc w postaci szkoleń, konsultacji oraz wzajemnej wymiany doświadczeń dotyczących metod pracy. Ważnym rozwiązaniem było powołanie „instytucji do spraw uczniowskich” zajmującej się współpracą i koordynacją działań szkół oraz



innych instytucji wspierających działalność edukacyjną. Postawiono na szkolenia i seminaria dla kadry kierowniczej, nauczycieli oraz nauczycieli wspomagających pozwalające uzyskać dyplomy lub certyfikaty. Na Malcie funkcjonuje specjalny departament odpowiedzialny za diagnozowanie, udzielanie porad i pomocy uczniom i osobom dorosłym, którzy mają ograniczone możliwości w zakresie porozumiewania się: ACTU. Rodzice, opiekunowie, nauczyciele lub inni profesjonalści mogą skierować dziecko lub osobę dorosłą do skorzystania z serwisu jaki oferuje ACTU. Co jeszcze ważnego zostało powiedziane? Aby poprawić jakość życia dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych, duże znaczenie ma bogate wyposażenie szkoły w sprzęt i pomoce specjalistyczne oraz zagospodarowanie przestrzeni szkolnej i wystrój.

Co postaramy się przenieść na grunt naszej szkoły? Oczywiście nie wszystko jest możliwe do realizacji w polskiej edukacji, ale są elementy, które możemy zaadaptować. Na pewno ważne są metody i formy pracy na lekcji, zwłaszcza jeśli mamy indywidualizować pracę ze względu na specjalne potrzeby edukacyjne. Na zajęciach trzeba dbać o zmianę aktywności i stosować różnorodne metody. Ważna jest praca w parach i grupach, ponieważ wtedy dzieci pomagają sobie nawzajem. Trzeba zastanowić się nad opracowaniem systemu pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Musimy też przeanalizować przystosowanie przestrzeni szkolnej oraz zwracać uwagę na wystrój klasy. Należy zorganizować kącik indywidualnej pracy dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz zaadaptować otoczenie szkoły do aktywnego spędzania przerw.

Nauka na Malcie od 16.08. odbywała się stacjonarnie, co pozwoliło na pełną realizację założonych celów. Oprócz zajęć w szkole miały także miejsce wyjazdy edukacyjne organizowane przez placówkę. Poznawanie nowego kraju oraz spotkania z lokalną ludnością miały wpływ na rozwój różnych kompetencji potrzebnych do pracy z dziećmi. Wszyscy wrócili pełni entuzjazmu i z nową wiedzą rozpoczęli rok szkolny 2021/2022.

Monika Fila



Kolejny projekt Erasmus+ w Zespole Szkół w Grodzisku Górnym

Pierwsza mobilność realizowana w ramach projektu "Poprawa zdrowia poprzez nowoczesne dyscypliny sportowe oraz zmianę podejścia do odżywiania", odbyła się w dniach 4-8 października 2021r. w szkole im. prof. Franciszka Leji w Grodzisku Górnym - szkole koordynującej projekt. Uczniowie z 5-ciu szkół partnerskich: Polski, Hiszpanii, Portugalii, Holandii oraz Macedonii Północnej uczestniczyli w kilkunastu aktywnościach związanych z szeroko pojętym zdrowiem. Podczas mobilności uczniowie podzieleni na mieszane grupy składające się z 6 uczniów brali udział w profesjonalnych zajęciach Crossfit pod okiem licencjonowanych trenerów, przygotowywali zdrowe posiłki oraz obliczali ich kaloryczność, odgadywali nazwy produktów po ich smaku i zapachu, tworzyli plakaty oraz prezentacje dotyczące zdrowia przy użyciu nowoczesnych technologii oraz brali udział w wielu aktywnościach sportowych. Ostatni dzień - piątek to wyjazd i zwiedzanie Krakowskiego Rynku oraz obozu Auschwitz-Birkenau. Podział uczniów na grupy mieszane wymusił na nich konieczność prowadzenia rozmów w języku angielskim, co jest jednym z założeń projektowych. Na zakończenie projektu wszyscy jego uczestnicy otrzymali certyfikaty potwierdzające

mobilność, a nauczyciele podczas spotkań projektowych zaplanowali kolejne mobilności. Przez obostrzenia związane z pandemią oraz konieczność przesunięcia wszelkich wymian międzynarodowych czeka nas natłok mobilności związanych z tym, oraz innymi realizowanymi przez nas projektami. Kolejna wymiana związana z tematem zdrowia już pod koniec listopada w Holandii. Dziękujemy wszystkim osobom oraz firmom zaangażowanym w realizację organizowanej przez nas mobilności i z niecierpliwością oczekujemy na kolejne spotkania z naszymi partnerami.

ZSP



Piknik rodzinny w Wólce Grodzkiej

W niedzielne popołudnie 19 września, mimo deszczowej aury Szokła Podstawowa w Wólce Grodzkiej zorganizowała piknik rodzinny pod hasłem „Aktywni po pandemii”. Pogoda spletała nam figla i całą imprezę przenieśliśmy do szkoły. Obawy co do frekwencji mimo takiej pluchy za oknem były uzasadnione. Jednak goście i mieszkańcy jak zwykle nie zawiedli nas i licznie przybyli na piknik, wspólnie spędzając wolny czas. A atrakcji było mnóstwo. Występy zespołów śpiewaczych: Kapela „Grodziszczoki” z Grodziska Dolnego, Zespół WIOLA z Chodaczowa, oraz miejscowy Zespół Śpiewaczo – Obzędowy Leszczynka. Były również występy artystyczne uczniów Szkoły Podstawowej z Wólki Grodzkiej. Nasz piknik swoimi występami uświetniły pary taneczne startujące w maratonie Boogie. Wiktoria Czapla i Filip Lizak to aktualni Mistrzowie Polski w tym tańcu w kategorii dzieci. W kategorii junior swoje popisy na parkiecie pokazywała para Daria Różycka i Daniel Wróbel – wice-mistrzowie Polski. Ręce same składały się do oklasków. Po części artystycznej można było zobaczyć tresurę policyjnego psa oraz pokaz pierwszej pomocy przedmedycznej, w wykonaniu policjantów z Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku i strażaków Jednostki Ratowniczo – Gaśniczej PSP z Leżajska. Przez cały czas dzieci brały udział w grach i zabawach z animatorami oraz konkursach z ziemniakiem w tle. Dodatkową atrakcją była możliwość zobaczenia wyposażenia wozu strażackiego, każdy kto chciał mógł usiąść za kierownicą strażackiego samochodu – oczywiście tylko dla zrobienia sobie zdjęcia. Była także okazja do posmakowania wypieków przygo-

towanych przez rodziców naszych uczniów jak i samych uczniów oraz miejscowe Koło Gospodyń Wiejskich. Myślę, że każdy znalazł coś dla siebie. W tym miejscu pragnę serdecznie podziękować wszystkim osobom zaangażowanym w przygotowanie i obsługę pikniku.

Projekt dofinansowano ze środków programu „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce oraz Fundację Fundusz Lokalny w Leżajsku - Ośrodek Działaj Lokalnie.

Paweł Matuszek



„Skrzypek na dachu” ponownie w Grodzisku

W środę 25 sierpnia mieliśmy przyjemność po raz kolejny obejrzeć, tym razem na scenie plenerowej w „Parku w Miasteczku”, jeden z najświetniejszych musicali, którego fabuła oparta jest na powieści Szolema Alejchema „Dzieje Tewji Mleczarza z 1894 roku.

Przedstawienie to zaprezentował Teatr „Broadway” z giedlarowskiego Domu Kultury. Reżyserii i adaptacji scenicznej przy współpracy wielu profesjonalistów oraz systematyczności i zaangażowania aktorów dokonał dyrektor pan Marek Krauz.

„Skrzypek na dachu” to arcydzieło gatunku w każdym calu. Historycznie osadzony w realiach carskiej Rosji sprzed ponad wieku ukazuje codzienne życie mieszkańców Anatewki – małej społeczności żydowskiej, która ze względu na swą odrębność kulturową i religijną trzyma się razem, ale żyje z innymi w zgodzie.

Głównymi postaciami są tutaj mleczarz Tewje wraz z żoną Goldą oraz czterema córkami. To właśnie tu na scenie waga się przyszłe losy jego córek oraz inne ważne kwestie dotyczące mieszkańców żydowskiej wioski. Tewje patrzy na świat w sposób mądry i przenikliwy. Wiara, nadzieja i modlitwa pozwalają mu z pogodą ducha znosić wszelkie przeciwności losu i stawiać czoła trudnościom związanym z życiem i dokonać właściwych wyborów.

Muzyczne partie, przepiękne libretto i teksty piosenek nie tylko tworzą panoramiczne tło musicalu, ale też pokazują całą bogatą duchowo społeczność Anatewki, której nadrzędnym przykazaniem jest Tradycja. Konfrontacja z twardą rzeczywistością pokazuje Żydom, że wszystko musi kiedyś ulec zmianie. „Skrzypek na dachu” to także obraz upadania tradycji i przemian zachodzących w świecie. To musical, w którym w piękny i dowcipny, liryczny i zarazem dramatyczny sposób mówi się o podstawowych wartościach życia ludzkiego i przemijania.

Tutaj każdy jest takim skrzyplem na dachu. Finałowa scena wypędzenia Żydów z Anatewki to zapowiedź mającej już wkrótce nadejść fali represji i ich narodowego exodusu.

To, co zobaczyliśmy podczas tego wieczoru to prawdziwa uczta duchowa, a zarazem podróż sentymentalna do świata minionego, ale w pełni prawdziwego.

Ośrodek Kultury składa serdeczne podziękowania artystom za wspaniałe widowisko, którym zechcieli nas uraczyć.

Paniom z KGW z Grodziska Dolnego „Miasteczko” dziękujemy za kulinarną niespodziankę – pyszną kapustę rozdawaną w czasie przerwy.

OK





Wakacje z Ośrodkiem Kultury

Wakacje dobiegły końca. Dla dzieci nadszedł czas powrotu do szkoły i nauki. Niemniej jednak miło powrócić i wspominać to, co przyniosły tegoroczne wakacje.

Oprócz indywidualnych planów na dzieci i młodzież czekały również grupowe zajęcia w Ośrodku Kultury. Jak co roku placówka przygotowała na wakacje ciekawe propozycje spotkań. Wszyscy, którzy mieli ochotę aktywnie spędzić czas w gronie kolegów mogli przy okazji wiele się nauczyć. Podopiecznym zaoferowano warsztaty plastyczne, rękodzielnicze, krawieckie i kulinarne. Dzieci malowały w nowych technikach, tworzyły własną porcelanę, szyły ozdobne przedmioty do wystroju domu oraz uczyły się przyrządzać domowe lody i piec muffinki. Oprócz tego nie obeszło się bez muzycznych akcentów – karaoke, gier i zabaw w rytmie disco.

Z wielkim zaangażowaniem dzieci, ich pomysłowością i fantazją przebiegały też zabawy w architektów i zabawy plenerowe. Dziękujemy wszystkim za uczestnictwo i miło spędzony wspólnie czas.

OK



Łączą ich różne pasje

W środę 29 września po bardzo długiej przerwie sala widowiskowa Ośrodka Kultury w Grodzisku Dolnym znów ożyła.

Przyczyną tego zdarzenia było V Gminne Spotkanie Twórców i Rękodzielników Ludowych. Wydarzenie to ma charakter cykliczny i odbywa się co dwa lata. Tym razem uległo przesunięciu o cały rok.

W spotkaniu wzięło udział piętnastu lokalnych twórców, którzy w ten sposób prezentują swoje dzieła, dzielą się doświadczeniami i umiejętnościami oraz nawiązują nowe znajomości. Na wystawie znajdziemy prace z kilku dziedzin. Najczęściej są to haftowane obrazy, serwety i obrusy oraz ozdoby świąteczne wykonane na szydełku, ręcznie robiona biżuteria oraz własnoręcznie uszyte ozdobne torebki z różnych materiałów tekstylnych, a także prace wykonane w technikach rysunkowych i malarskich. Do grona twórców dołączyły również dwie poetki, które umilały paniom wieczór czytając własne utwory. Oprawę muzyczną wieczoru przygotował pan Wojciech Wołowicz. Zaproszeni goście mieli okazję posłuchać kilku utworów muzyki rozrywkowej w wykonaniu uczennic pana Wojtka – solistek Joasi Kulińskiej i Natalii Moskal oraz trio – Julii Majkut, Mileny Baj i Zosi Kulpy. Miłym, zaskakującym akcentem był również cymbałowy popis Agnieszki Rydzik.

Spotkanie przebiegało w miłej nastrojowej atmosferze przy pięknie udekorowanej sali, stołach i poczęstunku. Na zakończenie wszyscy twórcy uhonorowani zostali upominkami oraz podziękowaniami.

OK





Grodziska historia we wsi Rehberg - Pyszówka

Dla większości współczesnych Grodziszczan tytułowe nazwy nic nie mówią. W rzeczywistości jednak wpisują się one w nieodkrytą jeszcze kartę naszej historii. Są niemyimi świadkami martyrologii naszych rodaków, którzy zostali zgładzeni tylko dlatego, że byli Polakami. Ich tragiczne losy to również i nasza historia. Niech więc te kilka słów stanie się naszym hołdem oddanym Grodziszczanom zamordowanym w Pyszówce 7 kwietnia 1944 r. przez bandy UPA.

Rehberg był kolonią niemiecką założoną w 1788 r. w ramach kolonizacji józefińskiej na terenach wsi Sarny oddalonej kilka kilometrów od Krakowca (miasto na Ukrainie w obwodzie lwowskim położone nad rzeką Szkło). Istniała tu do 1900 r. wspólnota ewangelicka, posiadająca murowaną kirkę (kościół protestancki) i szkołę.

Grodziskie akcenty w życiu Rehberg'u rozpoczynają się wraz z rokiem 1901. Kiedy w ówczesnym Grodzisku możliwość osiedlenia się „na swoim” była nikła ze względu na duże zagęszczenie i wysoką cenę ziemi, tereny obecnej zachodniej Ukrainy zachęcały do zasiedlenia. Pierwsi osadnicy grodziscy pojawiają się na terenie Sarn około 1895 r. (było to siedem rodzin). To oni zachęcili kolejnych do osiedlenia się w tych stronach. Niemcy z Rehberg'u planowali bowiem przesiedlić się w Poznańskie w poszukiwaniu lepszego życia. Dlatego też piętnastu osadników z Grodziska w 1901 r. wykupiło z rąk niemieckich cały teren obejmujący kolonię Rehberg. Od tego momentu stała się ona osadą „czysto polską” i stanowiła największą kolonię grodziską na tamtym terenie. Należy tu nadmienić za prof. Józefem Bursztą, że emigracyjne osadnictwo grodziskie w tym czasie przyjmowało charakter rodzinno-sąsiedzki. Kilka rodzin osiadło wspólnie, „po sąsiedzku” na wykupionym terenie, tworząc osobną kolonię. Od tego czasu w Rehberg'u pojawiają się nazwiska: Heleniak, Mazur, Joniec, Szklany, Jabłoński, Marek, Balcerski, Rydzik, Bieda, Markocki, Chlebuś, Pysz, Szuba, Bajan, Hospod, Wojnar, Szlandzicki, Moskal.

Znaczącą postacią w nowopowstałej społeczności był niejaki Wojciech Pysz, szewc pochodzący z grodziskiego miasta. Przez wiele lat pełnił on funkcję sołtysa Rehberg'u i to od jego nazwiska miejscowość przyjmując około 1927 r. nową nazwę „Pyszówka”.

Od samego początku nowopowstała społeczność troszczyła się o życie wspólnotowe. „Pyszowiaci żyli ze sobą jak jedna rodzina. Byli wzorem zgody sąsiedzkiej, wzorem dobrego współżycia”. Orientacyjny szkic Pyszówki z 1944 r. podaje, że osada przyjmująca formę ulicówki, rozciąga się na długości jednego kilometra, liczy 40 rodzin i posiada kościół (kaplicę), plebanię, świetlicę gminną oraz szkołę. Przedwojenne statystyki podają, że w 1937 r. Pyszówkę zamieszkiwało 169 osób, natomiast relacja Wojciecha Rydzika mówi o około 200 mieszkańcach wsi w latach czterdziestych.

Ważnym miejscem budującym miejscową społeczność

była świątynia. Opustoszała kirkę protestancką przy pomocy ks. Jana Szczepka, proboszcza parafii Krakowiec, do której przynależał ówczesny Rehberg, zaadaptowano na kaplicę katolicką. Konsekracji dokonał św. bp Józef Sebastian Pelczar podczas wizytacji parafii Krakowiec w dniu 6 czerwca 1904 r. Tak to wydarzenie relacjonuje Kronika Diecezji Przemyskiej: „W poniedziałek rano zrobił ks. biskup wycieczkę do drugiej kaplicy w Rehbergu. (...) Opustoszała kirkę zamieniono za staraniem proboszcza na katolicką kaplicę, którą Arcypasterz uroczyście poświęcił, przyczem po mszy św. tu odprawionej przemówił, zachęcając obecnych do ofiarności dla tej małej Świątyni Bożej. Dużo bowiem rzeczy do niej potrzeba, gdyż oprócz ładnego ołtarza fundowanego przez hr. Szeptyckiego prezesa Rady powiatowej, tudzież kielicha nowego darowanego przez Najprzew. Ks. biskupa Ordynariusza i kilku staroświeckich a wcale brzydkich obrazów uproszonych przez osadników od X. Świerczyńskiego ze starego kościoła w Grodzisku, nic więcej nie posiada”. Kaplica otrzymała tytuł św. Barbary, głównej patronki grodziskiej świątyni.

Pyszowiaci zatroskani o swoją wiarę pragnęli, aby na terenie ich miejscowości ustanowiono nową parafię. Dotychczas bowiem do wspomnianej kaplicy przyjeżdżał co jakiś czas ksiądz z Krakowca, aby odprawić Mszę św. Nie satysfakcjonowało to jednak miejscowych wiernych. Starania o erygowanie parafii rozpoczęto już w roku 1935.

Zatroszczono się o działkę i przystąpiono do budowy plebanii, która była na ukończeniu już w 1938 r. W zachowanej dokumentacji pojawia się pismo z 1939 r. dotyczące przygotowania aktu erekcyjnego parafii Pyszówka. Z powodu opieszałości miejscowego proboszcza i w wyniku wybuchu wojny nie doszło do ustanowienia parafii. Pomimo tego Pyszowiaci nie zrezygnowali ze swoich dążeń. Jeszcze przed wybuchem wojny założyli nowy cmentarz grzebalny, a od 1942 r. otrzymali duszpasterzy, przydzielonych do pracy w Pyszówce. Byli to kolejno: ks. Łucjan Lewandowski, ks. Kazimierz Dziopak, ks. Stefan Czepek. Ich obowiązkiem było odprawianie Eucharystii i nabożeństw w niedzielę i święta, nauczanie religii w miejscowej szkole i zaopatrywanie chorych. Wierni natomiast, znani z ofiarności, zobowiązywali się do utrzymania księdza.

Niestety nad tak prężnie rozwijającą się społeczność nadciągnęły szybko ciemne chmury. Pojawiające się tu i ówdzie informacje o szalejących bandach UPA mroziły krew w żyłach również wśród Pyszowiaków. Nie spodziewano się, że los pomordowanych Polaków i zrównanych z ziemią wiosek miał dotknąć i ich społeczność. Tragiczny dzień przyniósł Wielki Piątek roku 1944. Pod osłoną nocy z 4 na 5 kwietnia tegoż roku dokonały się tragiczne wydarzenia. Tej nocy straciło życie ponad 50 osób, a pozostali musieli uciekać. Grodziska kolonia została doszczętnie zniszczona i przestała istnieć... cdn

ks. Grzegorz Czerwonka,
Robert Czerwonka



Z kart historii - Wspomnienia Sybiraka

... wiadomość o napaści Niemców na Polskę zastała mnie w Żyrowicach, powiat Słonim. Tam, w lasku opodal wsi obozował w barakach 5 Baon Junackich Hufców Pracy, który zatrudniony był przy melioracji rzek Szczara i Jesiołda, a zarazem przy fortyfikacji tych terenów. W 5 Baonie pracowałem w charakterze szefa kancelarii.

Kadra Baonu nie podlegała mobilizacji, dlatego też w dniu 1 września oświadczyłem majorowi Feliksowi Kołodziejczykowi, Komendantowi Baonu, że pragnę zgłosić się dobrowolnie do służby wojskowej, żeby ją odbyć zgodnie z moją specjalizacją, jako dowódca radiostacji RKD. Dowódca Baonu nie czynił mi żadnych przeszkód. (...)

Na stację kolejową do Grodziska Górnego przyjechałem wczesnym rankiem 2 września. W domu zabawiłem kilka godzin i wróciłem na stację kolejową, by udać się do 24 kampanii telegraficznej w Jarosławiu. Na stacji stało kilka wagonów załadowanych wojskiem. Wtem lokomotywa dała sygnał na alarm lotniczy. Żołnierze wyskakiwali z wagonów i kryli się w pobliskich rowach. W tym czasie jakaś dziewczynka pędziła przez tory kolejowe krowy, które na skutek hałaśliwego warkotu samolotu spłoszyły się i każda ciągnęła w inną stronę. Z rowu wyskoczyło kilku żołnierzy by pomóc przerażonej dziewczynce. W tym momencie nadleciały bombowce niemieckie, obrzucając bombami tory kolejowe. Jedna bomba spadła tuż przy żołnierzach i dziewczynce. Siła eksplozji wyrzuciła ich do góry i wszyscy ponieśli śmierć na miejscu. Oto pierwsze ofiary wojny, które pozostały mi na zawsze w pamięci. Żołnierze ci spoczywają na cmentarzu w Grodzisku Dolnym gdzie rokrocznie miejscowi harcerze w Dzień Wszystkich Świętych przystrajają ich groby i zaciągają wartę.



Kampania telegraficzna w Jarosławiu już wcześniej wyjechała na front. Po zameldowaniu się u kwatermistrza kampanii, natychmiast przydzielono mnie do umundu-

rowywania rezerwistów. Z kampanią wyruszyłem do wsi Wiązownica k. Jarosławia gdzie organizował się 3 pp. Ponieważ byłem obznajomiony z administracją wojskową, wyznaczono mnie na szefa kompanii. (...)

Nie musieliśmy iść daleko na front, bo wkrótce front przyszedł do nas. Już 10 września toczyliśmy boje na linii Sanu, wycofując się w stronę lasów biłgorajskich, przeważnie pod osłoną nocy, ponieważ dniem nieustannie nękały nas niemieckie samoloty. Najcięższą bitwę stoczyliśmy na skraju lasów zwierzynieckich. Tam udało nam się zniszczyć działkami ppanc. dwa czołgi niemieckie i odbić nasz tabor z amunicją i żywnością.

Ostatnią walkę z Niemcami stoczyliśmy w lasach janowskich. Tam doszła nas wiadomość, że wojska sowieckie przekroczyły granicę polską i zdążają w kierunku Sanu i Bugu. 2 października wojska niemieckie wycofały się na zachód poza San, a wojska sowieckie podeszły do Biłgoraja, a następnie do Sanu. Zakończyła się nasza wojaczka. Broń i amunicję zakopaliśmy w lesie i każdy na własną rękę starał się przedrzeć do swojego miejsca zamieszkania, często o głodzie i w cywilnych ubraniach.

Wracający do swoich rodzin żołnierze, załamani na duchu, wymęczeni długimi marszami, opowiadali o elementarnym braku uzbrojenia w armii polskiej i o tym, jak to sztab wojenny i dygnitarze rządowi ratowali się ucieczką za granicę. Takie rozmowy podsycaly nienawiść do władzy sanacyjnej, która karmiła naród obłudną propagandą o zabezpieczeniu kraju przez dobrze uzbrojoną i potężną armię polską.

Propaganda Goebbelsa wykorzystwała przygnębiający nastrój w polskim społeczeństwie. Podkreślała nieudolność wyższej kadry oficerskiej w wojsku polskim a wychwalała daremną bojowość i poświęcenie żołnierza polskiego. Propagandzie niemieckiej wtórowała prasa i radio sowieckie, że Polska jako państwo, przestała istnieć raz na zawsze. (...) Naród polski widział swoją sromotną klęskę, ale tym większą nienawiścią darzył okupantów i nie chciał pogodzić się z utratą niepodległości. Wojna nie była jeszcze zakończona. W stanie wojny z Niemcami byli jeszcze sprzymierzeńcy polski - Francja i Anglia.

Po powrocie do domu z lasów janowskich w październiku 1939 roku poczuwałem się do obowiązku dalszej walki z Niemcami w innych warunkach i innymi metodami. Dla przeciwstawienia się propagandzie niemieckiej, już w początkach grudnia 1939 roku zainstalowaliśmy aparat radiowy w piwnicy mojego kuzyna Juliana Bartusia we wsi Ubieszyn nad Sanem i codziennie odbieraliśmy komunikaty radiowe rządu gen. Sikorskiego z Francji, jak również komunikaty z Londynu.



Komunikaty te i inne wiadomości przepisywaliśmy na maszynie w kilku egzemplarzach i kolportowaliśmy wśród zaufanych ludzi, na terenie powiatu przeworskiego i południowo – wschodniej części powiatu łańcuckiego. (...).

W marcu 1940 roku, w Tarnobrzegu ustalił się skład redakcji pisma konspiracyjnego, które przybrało nazwę „Odwet”. (...) W maju 1940 roku Tadeusz Dąbrowski dotarł z „Odwetem” przez Rozwadów, Stalową Wolę i Nisko do Leżajska, gdzie nawiązał kontakt ze Stefanem Sośnickim. W krótkim czasie Sośnicki zapoznał Dąbrowskiego z Janem Pielą w Grodzisku Górnym. Wszyscy oni byli uczniami gimnazjum.

Pierwszy numer „Odwetu”, powielony z matryc przywiezionych z Tarnobrzegu, ukazał się w Grodzisku Górnym z końcem czerwca 1940 roku. Punkt przebitkowy znajdował się u Jana Baja, w pomieszczeniu przeznaczonym na stolarnię. W pracy przebitkowej brali udział: Stanisław Kulpa, Tadeusz Szpila ps. „Zawisza”, Jan Pielą ps. „Szary”, Cecylia Heleniak ps. „Bogusia”.(...)

Władysław Jasiński dostrzegł rolę prasy konspiracyjnej w tym tak trudnym psychologicznie dla narodu polskiego okresie. Wszystkie swoje siły i jego tajnej organizacji skierował, więc na sprawne funkcjonowanie redakcji i kolportażu „Odwetu”.

Jesienią 1940 roku postanowiono o zorganizowaniu podcentrali „Wschód” w Opaleniskach, w moim domu. Uzgodniono, że tygodnik „Odwet” będzie pismem apolitycznym. Jego zadaniem będzie wyłącznie podtrzymywanie wiary w społeczeństwie w ostateczne zwycięstwo sprzymierzonych, podnoszenie znaczenia walk żołnierzy polskich poza granicami kraju, rozbudzenie uczuć patriotycznych w rozważaniu tradycji historycznych narodu polskiego w walkach o wolność, piętnowanie zbrodni dokonywanych przez okupanta, podsycanie nienawiści do najeźdźcy, a także ostrzeganie terenowych władz administracyjnych przed zbytnią gorliwością i posłuszeństwem wobec okupanta. (...)

Początkowo w Opaleniskach był punkt przebitkowy, ale wkrótce ze względu na niebezpieczeństwo w przewożeniu matryc, z centrali dostarczano tylko serwis informacyjny, który uzupełniano na miejscu wiadomościami „Z ostatniej chwili” uzyskiwanymi z podsłuchu radiowego i na miejscu sporządzano metryce „Odwetu”.

Wiosną 1941 roku Niemcy skoncentrowali duże siły w pobliskich powiatach nad Sanem. Gestapo i żandarmeria polowa wzmogły na tych terenach swoją działalność. Praca konspiracyjna stawała się coraz trudniejsza. Zaczęli pojawiać się nawet i tacy, którzy pogodzili się z ówczesnym stanem rzeczy i chcąc sobie urządzić, jako tako

życie, weszli za okazją do współpracy z okupantem dla osobistych korzyści.

Zachodziła potrzeba zaostrzenia wymogów konspiracji i wzmocnienia czujności. Dobierano do pracy konspiracyjnej niezawodną młodzież, jako element najbardziej patriotyczny. Młodzież, bowiem nie kierowała się realiami stworzonymi przez okupanta, które dawały pozory trwałości, a rozsądnym poświęceniem i umiłowaniem wolności. Zadaniem tej młodzieży było nie tylko kolportowanie „Odwetu”, ale także zdobywanie broni i prowadzenie wywiadu o ruchach wojsk niemieckich oraz o tych, którzy przyjaźnili się z Niemcami i zdradzali chęć do współpracy z nimi. (...)

Nasz wywiad donosił o gorączkowym przygotowaniu Niemców do napaści na Związek Radziecki. Po drugiej stronie Sanu nadal manifestowano przyjaźń z hitlerowskimi Niemcami i nie pozwalano na organizowanie jakichkolwiek akcji przeciwko swojemu sojusznikowi Hitlerowi. (...) Stalin nadal wierzył w niezłomną przyjaźń Niemiec hitlerowskich, uważając wszelkie informacje o przygotowaniach niemieckich do napaści na związek radziecki za prowokację wywiadu polskiego. Zaraz po upadku Francji ambasador brytyjski w Moskwie Crips udał się do Stalina, oświadczając mu, że mimo zwycięstw Hitlera na wszystkich frontach Anglia nie podda się i dalej będzie prowadzić wojnę z hitlerowskimi Niemcami. Ambasador Crips przy okazji zwrócił uwagę Stalinowi, aby zbyt nie ufał sojusznikowi z Hitlerem, zawartym w dniu 23 sierpnia 1939 roku i ograniczył pomoc materialną Związkowi Radzieckiego. Pomoc ta w zbożu i surowcach płynęła szerokim strumieniem ze Związku Radzieckiego do Niemiec, od września 1939 roku aż do dnia napaści Hitlera na Związek Radziecki.

Stalin odrzucił wówczas prośbę ambasadora Cripsa i zaraz na drugi dzień po kapitulacji Francji zajął Besarabię i przygotował się do podboju Bałkanów, zgodnie z postanowieniem układu z dnia 23 sierpnia 1939 roku. Hitler zaniepokoił się inicjatywą Stalina i sam podbił Rumunię, a 6 października 1940 roku również Bułgarię.

Stalin bał się konfliktu z Hitlerem i za wszelką cenę nie chciał dopuścić do zerwania tej przyjaźni. W imię tej przyjaźni zlikwidował wszystkie ambasady w Moskwie tych państw, które zostały podbite przez Hitlera. Jeszcze 7 maja 1941 roku przyjmował na Kremlu ambasadora niemieckiego w Moskwie, zapewniając go o szczerej przyjaźni wobec jego Fuhrera. Ale to wszystko nie miało już wpływu na decyzję Hitlera.

cdn...



Usługi Kominiarskie Bartłomiej Hałaj 726 725 487

CZYŚĆ KOMIN!



PAMIETAJMY O BEZDOMNYCH

Okres zimowy jest szczególnie niebezpieczny dla osób bezdomnych, dlatego też apelujemy o zwrócenie szczególnej uwagi na osoby wymagające pomocy w okresie zimowym.

Przypominamy, że w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie działa bezpłatny, **całodobowy numer informacyjno - koordynacyjny 987** dla Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Z numeru mogą skorzystać osoby bezdomne wymagające pomocy w okresie zimowym. Pod ten numer telefonu można zgłaszać także konieczność udzielenia pomocy takiej osobie.


Potrzebę udzielenia pomocy osobie zagrożonej z powodu złych warunków atmosferycznych można także zgłosić bezpośrednio w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodzisku Dolnym, tel **(17) 242 91 34** oraz na policji dzwoniąc na numer tel. **997** lub **112**.

Twój telefon może uratować czyjeś życie.

PODARUJ SOBIE WYJĄTKOWY PREZENT  SERDECZNIE ZAPRASZAM !



 /MarkaiStyl

 Mój Rynek, box 49, Leżajsk

SKLEP ODZIEŻOWY

odzież outlet ♦ plus size
galanteria i dodatki ♦ bielizna



To z myślą o TOBIE powstał ten sklep – znajdź swój styl i zacznij żyć życiem o którym marzysz !

Najpiękniejsza kobieta to szczęśliwa kobieta!

Bądź piękna w każdym rozmiarze !



Ośrodek Kultury
w Grodzisku Dolnym

ZAJĘCIA PLASTYCZNE I RĘKODZIELNICZE

W KAŻDĄ ŚRODĘ
od godz. 15.30 do 16.30

SERDECZNIE ZAPRASZAMY